

Helsinki info

• Numero 5 – 2008 • Viikko 44 •

Julkinen tiedote

Uusi näyttely- ja neuvontapaikka
avautuu kaupungintalolla

Palvelutietoa uusille helsinkiläisille
Serviceinfo till de nya helsingforsarna

Invandrare och svenskspråkig

Yhteisessä veneessä

Laadukkaat palvelut ja historiallisen vilkas rakentaminen korostuvat Helsingin ensi vuoden talousarviossa. Kun talouden näkymät ovat epävarmoja ja vaikeasti ennustettavia, Helsinki varautuu erilaisiin tulevaisuuden vaihtoehtoihin ja pyrkii omalla toiminnallaan luomaan vakautta, kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** korosti talousarvioesityksen esittelyssä, josta enemmän tässä lehdessä sivulla 12.

Taloudellisen vakauden lisäksi yhteiskunnallinen vakaus tai laajasti ottaen demokratian toimivuuden edistäminen kuuluu kaupungin huolenaiheisiin. Nuorten – tai ainakin suuren osan heistä – toivotaan kasvavan osallistuviksi, keskusteleviksi ja äänestäviksi kansalaisiksi.

Helsinki lähtikin 2000-luvun taitteessa luomaan laaja-alaista lasten ja nuorten osallisuusmallia, jossa mahdollisimman moni kasvuikäinen saisi vaikuttamisen ja osallisuuden kokemuksia. Taustalla vaikutti yhä jatkuva keskustelu siitä, miksi nuoret eivät välttämättä koe olevansa osa yhteiskuntaa ja antavatko eri instituutiot riittävästi eväitäkään keskusteluun ja toimintaan osallistumiseen.

Tuolloin perustetun Hesari Nuorten Ääni -hankkeen (ks. s. 13) tavoitteeksi asetettiin, että lapsille ja nuorille syntyy kokemuksia todellisten muutosten aikaansaamisesta omassa elinympäristössään. Samalla haluttiin vahvistaa yhteisöllisyyttä ja neuvotteluun perustuvaa toimintakulttuuria kouluissa ja nuorisotaloissa.

Norjalaisen kunnan luoman mallin mukaan Helsingissä omaksuttiin myös kaupunginjohtajan vetämät Ylipormestarin Nuorten Ääni -kokoukset areenoiksi, joissa koululaiset vuosittain päättävät tietyn määrärahan jakamisesta kouluille. Hesari Nuorten Ääni -hankkeessa luodut osallisuusrakenteet siirtyivät pysyväksi toiminnaksi tämän vuoden alusta.

Miten sitten helsinkiläiset laajemmin kokevat osallisuutensa ja osallistumismahdollisuutensa? Kaupungissa näyttää olevan tarvetta entistä aktiivisemmalle tiedottamiselle erilaisista osallistumisen käytännöistä. Valmistelun ja päätöksenteon käytäntöjä tulisi myös paremmin avata asukkaille. Suurin osa asukkaista toivoo myös systemaattisten palautejärjestelmien edelleen kehittämistä.

Nämä tiedot käyvät ilmi kaupungin tietokeskuksen äskettäin julkaisemasta selvityksestä Helsingiläisten käsityksiä osallisuudesta. Selvitys on osa laajaa Demokratiatilinpäätös-hanketta, jossa on tarkasteltu kuntademokratian toimivuutta useissa pilottikunnissa. Parhaillaan pääkaupunkiseudun kaupungeille suunnitellaan omia demokratian tilan ja kehityksen seuraamiseen tarkoitettuja mittareita.

Media ja erityisesti sanomalehdet ovat asukkaille keskeinen tiedonlähde kotikunnan asioista. Internetin myötä on toisaalta syntynyt ja syntyy kokonaan uusia tapoja keskustella, osallistua ja saada tietoa suoraan, ilman tulkitsevia välittäjiä.

Suoran tiedonsaannin vahvistamiseksi Helsingin kaupunki on nyt aloittelemassa valtuustokokousten lähettämistä paikan päältä internetin kautta. Toki kaupunginvaltuuston kokousasiakirjat löytyvät jo nyt netistä ja valtuuston istunnot kaupungintalolla ovat aina olleet avoimia kansalaisille, mutta pian vaaleissa valittujen edustajiemme edesottamuksia voi seurata liveinä lempinojatuolistaan. Liikkuvan kuvan tulosta kertoo tarkemmin verkkoviestintäpäällikkö **Ari Tammi** Näkövinkkelipalstalla tässä alla.

Ensimmäisen kerran Helsingin kaupunginvaltuuston kokousta voi seurata netissä 12. marraskuuta, jolloin käsitellyssä on ensi vuoden talousarvioehdotus.

Rita Ekelund

Liikkuvaa kuvaa ja ääntä verkkopalveluihin

Verkkopalveluiden kehitys Helsingissä on ollut hurjaa. Laajakaistaliittymät ovat valtaosalla kotitalouksista käytössä. Viestintäviraston tuoreimman markkinakatsauksen mukaan laajakaistojen määrä on liki 2 miljoonaa kappaletta. Näistä 46 prosenttia on yli 2 megabitin yhteyksiä. Valtioneuvosto lupaa kansalaisille lähitulevaisuudessa jopa 100 megabitin verkkoyhteyksiä, jotka paitsi nopeuttavat verkkoasiointia, myös mahdollistavat uusia palveluita.

Yksi näistä uusista palveluista on liikkuva kuva ja ääni. Videot tuovat uutta väriä sekä kaupungin päätöksenteon julkisuudelle että mahdollisesti kulttuuripalveluille. Helsingin kaupunginvaltuuston marraskuun 12. päivän kokous sekä loppuvuoden kokoukset kuvataan ja lähetetään internetin kautta suoraan kansalaisten koteihin. Nauhaa voi katsoa myös jälkikäteen.

Eduskunta aloitti videokuvaukset nettiin syyskuussa, samoin kuin europarlamentti. Nyt siis myös kuntademokratiaa voi seurata kotisohvilta tai työpöydän äärestä. Kaupunginvaltuuston kokoukset lähetetään netin ohella myös kaapelitelevisio DINA kanavalla. Loppusyksyn piloteista vastaa hallintokeskuksen verkkoviestintätiimi yhteistyössä ammattikorkeakoulu Arcadan kanssa.

Myös ylipormestarin asukasilta Sipoossa 4. marraskuuta lähetetään netin kautta. Kansalaiset kysyvät ja kaupungin virkamiehet vastaavat. Illan isäntänä ja puheenjohtajana toimii ylipormestari **Jussi Pajunen**.

Kuva Tuulikki Holopainen

Tapahtumien välitystekniikka ja tarvittavat ohjelmistot ovat kehittyneet valtavasti. Nyt pitäisikin aidosti kysyä, mitä kaikkea iloa tai hyötyä nettivälitystekniikan kehittymisestä voisi olla?

Kun tuleva musiikkitalo alkaa vähitellen nousta Töölönlahdelle, rakentamisaikana pitäisi jo harkita, voitaisiinko musiikkitalon esityssalit varustaa uudella digitaalisella välitystekniikalla. Sen lisäksi, että jotkut kaupunkilaiset kiiruhtavat paikan päälle kaupunginorkesterin konserttiin, muilla olisi mahdollisuus seurata samaa konserttia kotona netin ääressä. Toisiko tämä ripauksen kulttuuria ja uutta iloa arkeen?

Helsingin kaupunki pyrkii kehittämään verkkopalveluita lähivuosina erityisesti palveluiden saatavuuden ja sähköisen asiointin helpottumisen kan-

nalta. Jo viime vuonna kaupunginkirjaston verkkokoasointi ylitti määrässä fyysiset käynnit, joita oli noin 6,4 miljoonaa.

Kiintoisa haaste tulee olemaan myös sosiaalisen webin kehittyminen perinteisen kaupunkiportaalin ympärille. Kansalaiskeskustelun lisääntymisen ohella osallistuminen ja vaikuttaminen helpottuvat verkon avulla huomattavasti, mikäli vain tämänkaltaiselle tarjonnalle löytyy aitoa kysyntää.

Ari Tammi

Kirjoittaja on Helsingin hallintokeskuksen verkkoviestintäpäällikkö.

Sisälllys

Päätoimittajalta	2
Näkövinkkelit	2
Rentola ja rock-musiikin voima	4
Tietokirjailija elää uteliaisuudesta	5
Meilahdessa opiskellaan kiinaa	6
Virka kutsuu käymään	7
Frakkeja ja asiakirjoja	8–9
Annantalon antoisa syksy	10
Kaupunginteatteri haki seniorit tanssiin	11
Helsinki ei hötkyile	12
Nuorten ääni kuuluviin	13
Liitosalue-info	14–15
Nyt menoksi	16–18
Sång och saft i salongen	19
65+ och coach	20
Med elever från hela världen	21
Faija	22
Lukijakilpailu	23
Tyrväinen kannustaa rentoon vuoropuheluun	24

Helsinki info

Numero 5 – 2008 • Viikko 44 • 32. vuosikerta

Julkaisija Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihte)

Päätoimittaja Rita Ekelund
Toimitussihteeri Leena Seitola
Toimittaja Tiina Kotka

Ruotsinkieliset sivut Nina Weckström
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva Pertti Nisonen

Kirjapaino Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä 296 167 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat Itella
puhelin 0200 71000,
asiakaspalvelu@posti.fi

Lehden internetversio on osoitteessa
www.hel.fi/helsinki-info. Sivulla voi antaa
palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse
helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy viikolla 49.

Kannen kuva: Tiedotusneuvojat Marja Saukkonen (vas.), Ari Kallinen ja Pia Martikainen palvelevat kaupunkilaisia 7.11. avattavassa Virka Infossa kaupungintalolla. Taustalla Kimmo Kaivannon Ketju.

Tässä lehdessä

Nuoret äänessä

13 Oppilaskuntatoimintaa, ylipormestarin kokouksia ja Avoimia Foorumeja... Hesan Nuorten Ääni -hanke tarjoaa nuorille kanavia tuoda mielipiteensä esille heille tärkeissä asioissa.

Miten terveystoimet toimivat?

14-15 Tietoa sinulle jonka kotikunta on muuttumassa. Hälsovårdstjänster i Helsingfors – information till dig som skall byta hemkommun.

Kuva Matti Tirri

Kaupungintalon uusi tuleminen

7-9 175-vuotiaasta kaupungintalosta esitellään juhlanäyttelyssä ja samalla uusi Helsinki-tiedon keskipiste ja kaupunkilaisten kohtauspaikka avautuu marraskuussa talon ala-aulassa.

Syksy tanssiharjoitusten merkeissä

11 Helsingin Kaupunginteatteri houkutteli senioreita tanssiin. Tanssin kautta haettiin tunteita, muistoja ja kokemuksia pintaan. Marraskuussa Studio Elsassissa on kolme esitystä, joissa yleisö saa nähdä, mitä saatiin aikaan.

Kuva Kimmo Brandt

Kuva Kimmo Brandt

Arvoituksia

Se on sinisten järvien kännykkämaa, jossa harva hymyillä uskaltaa.

Arvaa mikä se on!

Se on hiihtohullujen urheilumaa, jossa ilman luntakin hiihtää saa.

Se on pieni ja pohjoinen tekniikan maa, jossa jokainen tietsikalla kirjoittaa.

Se on tummien metsien paperimaa, jossa kaikki lukemaan oppia saa.

Se on rehtien ihmisten kotimaa, jossa itsenäisyyttä juhliä saa.

Arvaa mikä se on!

I... ilmainen kouluruoka

M... missit, makkara ja Martinkekko

O... och samma på svenska

U... ulkomministeri Alexander Stubb

S... sauna, salmiakki, sisu

Se on...

Tekstin ovat muokanneet apista mukailien Meilahden ala-asteen opettajat Anne Lind ja Mari Kämäräinen kolmasluokkalaisten puhekuoron esitykseksi.

Rentola ja rock-musiikin voima

Teatteri ei ole kovin boheemi taidemuoto, vaikka moni niin luulee. Me teemme kurinalaista ryhmätyötä, jota sitovat tarkat työajat ja noin 2–3 kuukauden harjoitusjaksot”, Helsingin Kaupunginteatterin ja Perheteatterin johtaja **Kari Rentola**, 56, sanoo.

”Tämä on Suomen suurin teatteri ja Suomen Kansallisoopperan jälkeen suurin suomalainen taidelaitos esittävän taiteen alalla”, Rentola kertoo työpaikastaan. Hänen olemuksessaan on rauhaa, joka tuo mukanaan uskottavuutta. Laajoissa sosiaalisissa piireissä liikkuminen on hionut syntyjään helsinkiläisen käytöksen sulavaksi.

Rentola käyttää sanaa konserni puhuessaan Kaupunginteatterista. Se viittaa siihen, että nykyiseen teatteriin on yhdistetty monta pienempää. Rentolalla on laaja näkemys teatterin maailmasta, sillä hän on koulutukseltaan teatteriohjaaja. Hän on tehnyt sekä käsikirjoituksia että sovituksia ja toiminut Teatterikorkeakoulun rehtorina. Johtajakokemusta hänellä on Lahden Kaupunginteatterista.

”Tarjontaa on kaupungissa niin paljon, ettei yksittäiseen esitykseen kohdistu niin paljon intohimoja kuin ennen, jolloin ensi-iltoja ja tapahtumia oli vähemmän. Lisäksi maailmalta tulee jatkuvasti niin paljon isoja uutisia, että joutavat kahinat jäävät syntymättä, ja ilmiöt asetuvat mittasuhteisiinsa”, Rentola selittää Helsingin kulttuurielämän ja Helsingin Kaupunginteatterin rauhallista nykytilaa.

Ei määrää vaan laatua

”Teatterin pitää keskittyä tuottamaan korkeatasoisia esityksiä ja saada niihin riittävästi yleisöä. Henkilökunta-

kin viihtyy, kun pääasiat ovat kunnossa”, toteaa Rentola. Helsingin Kaupunginteatterissa ei haaveilla volyymistä, vaan laadullisesta kasvusta. ”Emme visioi uusista näytännöistä, mutta yleisösuhteen monipuolistaminen sekä tanssiryhmä Helsinki Dance Companyn kehittäminen ovat päällimmäisiä tavoitteita.”

”Helsingissä on iso yleisöpohja. Täällä voidaan tehdä teatteria myös pienemmille yleisöryhmille. Suunnittelua helpottaa se, että esityksiä voidaan sijoittaa viidelle erikokoiselle näyttämölle. Me haemme syvempää suhdetta yleisöön. Perheteatterissa pyrimme vahvistamaan kontakteja lasten ja nuorten sekä koulujen kanssa. Yleisötyön kautta lähestytään myös vanhempia ikäryhmiä”, Rentola kertoo. Lähivuosina Perheteatteri tuottaa erityisesti nuorille ja varhaisnuorille tarkoitettuja esityksiä. Tavoitteena on myös tanssiryhmän taiteilijoiden erityisosaamisen hyödyntäminen Perheteatterissa.

”Yleisötyövastaavamme **Mirja Neuvonen** on nostanut taidekasvatuksemme määrällisesti toiselle tasolle, kuin mitä se oli ennen, jolloin työtä tehtiin hankekohtaisesti”, Rentola sanoo. Tänä syksynä on toteutettu esimerkiksi ikäihmisten tanssiprojekti, jonka tiimoilta on tulossa kolme esitystä marraskuussa.

”Vuositain meillä on parikymmentä ensi-iltaa. Tämä on mahdollista, koska meillä on henkilökuntaa talossa 250, ja sen lisäksi vierailevia taiteilijoita. Henkilötyövuosimäärä on 360. *Rock'n Roll* -ohjausta tehdessäni iloitsin tekijöiden korkeatasoisesta osaamisesta ja hyvästä työilmapiiristä”, Rentola kehuu. **Tom Stoppardin** kirjoittama *Rock'n Roll* on ollut ohjelmistossa syyskuusta lähtien. Se on ihmissuhdedraama yhteiskunnallisissa kehyksissä.

Kuva Jukka Uotila

Nuorena blues-musiikon urasta haaveillut Rentola viihtyy isossa ja vilkkaassa talossa.

”Näytelmä kertoo, miten rock-musiikki toimi sananvapauden ja siihen liittyvien oikeuksien puolesta vuoden 1968 Tšekkoslovakian miehityksen jälkeen. Rock vastusti totalitarismia ja oli osaltaan mukana hajottamassa Neuvostoliittoa”, Rentola kertoo. Näytelmässä soi muun muassa **The Rolling Stonesin** musiikki.

Rentola on soittanut harrastukseksi rokkia neljäkymmenen vuoden ajan samojen miesten kanssa. Aika ei ole himmentänyt rokin voimaa, eikä vierivä kivi sammaloidu.

Nina Rintala

Kulttuurit kotivierailulla

Suomalaiset isäntäperheet ja ulkomaalaiset matkailijat kohtaavat suomalaiskodeissa ruoka- tai kahvipöydän äärellä.

Cosy Finland -yrityksen luoma kotivierailukonsepti on saanut innostuneen vastaanoton. Ideana on tarjota Suomessa vieraileville matkailijoille tilaisuus kurkistaa tavalliseen arkielämään ja paikalliseen ruokakulttuuriin. Peruspaketti sisältää noin kolmen tunnin vierailun suomalaisen perheeseen arkirooka-illalliselle.

”Näin toiminnasta jutun lehdessä ja ajattelin heti, että tämä on aivan loistava idea. Olen tehnyt tätä aina ilmaiseksikin. Nuorena toin kotiin syömään kadulla kohtaamiani eksyneitä amerikkalaisturisteja. Nyt saan tavata kotonani kiinnostavia ihmisiä ja saan jopa ruokakulukorvauksen”, isäntäperheenä vajaan vuoden toiminut **Merja Vihavainen** kertoo.

Hän on ottanut vastaan kaksi ulkomaalaisryhmää ja odottaa innolla lisää vieraita.

”Ensimmäiset vieraani olivat Intiasta kotoisin oleva kanadalaispariskunta, joka toivoi ruokailua puutarhamaisessa miljöössä. Vein heidät vanhempieni siirtolapuutarhamökin pihalle lounaalle, ja he olivat valtavan innoissaan. Toiset vieraani olivat viiden hengen hollantilaisryhmä, jolle tarjosin aterian kotonamme.”

Merja Vihavainen on asunut 18 vuotta Saksassa. Suomeen hän muutti kolme vuotta sitten ja asuu 6-vuotiaan Mikael-poikansa kanssa Malminkartanossa.

”Parhaiten puhun saksaa ja englantia, mutta myös ranska luonnistuu ja tarvittaessa voin puhua vaikka elekielellä. Useimmat vieraat ovat kuitenkin englanninkielisiä”, Vihavainen sanoo. Mikael toimii tarvittaessa apu-isäntänä vieraille sujuvalla saksalla.

Konseptin mukaisesti Merja Vihavainen tarjoilee vieraille suomalaista peruseruokaa. Perunamuhennos, lihapullat, lohiperunalaatikko, lohikeitto, marjarahka,

salaatit, ruisleipä, suomalaiset juustot ja sesongin mukaan vaikkapa uudet perunat kuuluvat hänen suosikkiruokiinsa. Ruokajuomana Cosy Finland -aterioilla on isäntien tottumuksista riippuen vesi, maito tai piimä ja joissakin illanvietto-ohjelmissa myös olut tai viini.

”Suosittelemme isäntäperheenä olemista lämpimästi kaikille avoimille ihmisille, jotka haluavat nähdä maailmaa kotoa käsin. Isäntänä olo on hyvin palkitsevaa, saan paljon voimaa mielenkiintoisista ihmisistä ja kohtaamisista.”

Helsingistä Merja Vihavainen suosittelee vierailleen erityisesti retkeä saaris-

toon, vaikkapa Mustasaareen tai Suomenlinnaan.

”Myös Helsingin arkkitehtuuri on upeaa, Kiasma on mielenkiintoinen, Senaatintorin ympäristö ja kirkot ovat kauniita. Suosittelemme ulkomaalaisille myös torikahvia Kauppatorilla ja Uspenskin katedraalia sekä Tähtitornipuiston upeita maisemia. Helsingissä voi tehdä paljon asioita ilmaiseksi tai hyvin edullisesti, esimerkiksi kolmosratikan kierros on mielenkiintoinen.”

Ulkomaisia esikuvia soveltavan Cosy Finland -yrityksen perustaja **Kirsti Sergejeff** kertoo, että suurimmat asiakasryhmät ovat japanilaiset ja amerikkalaiset. Yrityksen listoilla on viitisenkymmentä isäntäperhettä. Sergejeffillä on kaikista tarkat kuvaukset.

”Ulkomaisilla matkailijoilla on joskus erityistoivomuksia isäntäperheiden suhteen, osa haluaa esimerkiksi lapsiperheeseen. Asiakkaiden joukossa on myös paljon erityisryhmiä kuten kiinalainen toimittajaryhmä, joka halusi nähdä Artekin huonekaluja suomalaisissa kodeissa”, Sergejeff kertoo.

Lisää perheitä kaivattaisiin Helsingistä ja pääkaupunkiseudulta. Erityisvaatimuksia ei ole, perussiisti koti ja kiinnostus vieraaseen kulttuuriin riittävät.

Päivi Arvonen

• Lisätietoja: www.cosyfinland.com.

Kuva Päivi Arvonen

Merja ja Mikael Vihavainen kestitsevät matkailijoita kodissaan.

Tietokirjailija elää uteliaisuudesta

Marjo Nurminen on ammatiltaan Ylen tiedetoimittaja, mutta työn lisäksi hän harrastaa tieteen historiaa. Kiinnostus naisten oppineisuuden eri aikoina laajeni ja parin tiivistähtisen vuoden kirjoittamisen tuloksena aiheesta syntyi kirja.

”Ihmettelin mielessäni, onko todellakin niin, että naiset eivät ikinä ole tehneet mitään merkittävää päästäkseen tieteen historiasta kertoviin kirjoihin. Näin ei ole, heitä kyllä löytyi. Kirjassani en halunnut luetella ajan kulkuun vaikuttaneista naisista vain nimiä ja tieteenaloja, vaan tahdoin tehdä heistä kertomuksia, joissa he ovat keskellä omaa aikaansa.”

Kirjaan syntyi 19 lukua, kaikkiaan 25 tarinaa, joiden naiset ovat eläneet ennen 1800-lukua. Kirja ei käsittele uudempia aikakausia, sillä kun tieteet alkoivat erkaantua filosofiasta ja niiden harjoittaminen ammattimaistui, tieteen historiaakin tarkastellaan eri tavoin.

Nurminen jatkaa, että kaikilla ihmisillä, kansoilla sekä aatteillakin on elämänsäkaarensa, jota ilman emme olisi tässä hetkessä. Menneisyyttä tarkastellessaan huomaa, että naisten oleminen rajoittui usein yksityiseen kotielämään. Julkiset ja yhteiskunnalliset asiat kuuluivat miehille. Naisia alettiin hyväksyä opiskelijoiksikin yliopistoihin vasta 1800-luvun lopulla.

”Ennen naishistorian voimakasta esiinmarssia reilut parikymmentä vuotta sitten historian tutkimuksissa sivuutettiin naisten osuus lähes kokonaan. He ovat kuitenkin olleet läsnä menneisyydessä todellisina henkilöinä, nyt he nousevat kirjassani esille aktiivisina toimijoina.”

Kirjan kirjoittaminen oli Nurmiselle haastava sekä antoisa urastus. ”Naisten oppineisuuden historia oli myös henkilökohtainen teema, etsin esikuvia omaan oppineen naisen identiteettiini menneisyydestä. Materiaalia aloin kerätä kirjani varten kymmenisen vuotta sitten. Olen kahlannut vuosien varrella läpi tuhansia sivuja tutkimuksia ja niin paljon alkuperäisaineistoa kuin mahdollista.”

Tiedettä kansantajuiseksi

Uusia asioita Nurminen haluaa tuoda kaikkien elämään myös nykyisessä päätyössään eli viikoittaisen tiedemakasiinohjelman Ylen Prisma Studion juontajana. Tiedon kansantajuistaminen ja kiinnostus tieteen historiaan tukevat hyvin toisiaan.

”Tiede vaikuttaa kaikkialla. Minä ainakin tuntisin itseni orvoksi ilman peruskäsitystä siitä, missä maailmassa nyt elämme. Näin kai moni muukin, koska olemme hyvin kiinnostuneita tieteeseen liit-

tyvästä tarjonnasta. Tieto-Finlandia -palkinnosta kisasi viime vuonna likemmäksi kolmesataa teosta. Lisäksi olemme muutenkin aktiivisia, tieteiden harrastajaseuroja on maassamme paljon.”

Tiede ei kuulu vain asiantuntijoille. Esimerkiksi geeni- tai nanoteknologiaan sekä lääketieteeseen liittyviä ongelmia pitäisi kansantajuistaa mahdollisimman paljon, koska niihin liittyy uusia moraalisia ratkaisuja. Nurminen ja hänen tiiminsä tekemä ohjelma painottuu luonnontieteellisesti, koska puoli tuntia viikossa on rajallinen aika.

Lapsen kaltaisen uteliaisuuden kaikkien uuteen ja oivaltamisen riemun soi kuuluvan aikuistenkin elämään. ”Olen ajatellut, että ehkä uteliaisuus selittää osan tieteellisestä innosta. Kun katselee omia lapsiaan ja näkee millä kiihkeydellä he tutkivat eteen tulevia asioita, ei voi muuta kuin toivoa uteliaisuuden säilyvän pitkään.”

Erilaisuuttakin opimme lapsuudessa ymmärtämään sekä sietämään leikkien varjolla, eikä oivaltamisen ilo saisi hiipua kilpailemisen rattaissa.

Aija Pouru

Lähde: Marjo T. Nurminen: Tiedon tyttäret – oppineita eurooppalaisia naisia antiikista valistukseen. WSOY 2008.

”Muistan, että olin lapsena varsin kova tutkimaan kaikkea. Olen kuulemma hajottanut ison raksuttavan kellon osiin ja halunnut tietää, mitä se sisältää. Kun kirjoitin itsestäni esittelyä työpaikallani, nostin esille tunnuslauseen: ole utelias. Sitä toivotan kaikille muillekin”, sanoo Marjo Nurminen.

LyhytInfo

Liikuntahulinoita lapsiperheille

Liikuntavirasto järjestää lapsiperheille monipuolista ja hauskaa liikuntaa Liikuntamylyssä sunnuntaihin kello 9–10.45 30.11. asti. Ohjelmassa on muun muassa palloilua, juoksua ja sählyä sekä liikuntaa pomppupatjoilla ja temppuradalla. Liikuntahulinoihin ei ole ennakoilmoittautumista ja se on tarkoitettu 2–8-vuotiaille lapsille perheineen. Lapsille toiminta on maksutonta, aikuisilta kertamaksu on 2 euroa.

Liikuntamyly sijaitsee Myllypuron metroaseman vieressä osoitteessa Myllypurontie 1. Alueelta löytyy runsaasti paikoitustilaa.

• Lisätietoja saa www.hel.fi/liikunta-nettiosoitteesta.

Uusia kuntoilulaitteita ulkoilualueilla

Liikuntaviraston ulkoilualueille on syksyn aikana rakennettu uusia ulkokuntoilulaitteita. Herttoniemeeseen, Kivikkoon, Laajasaloon, Mellunmäkeen, Pukinmäkeen, Siltamäkeen, Taliin, Tapulikaupunkiin ja Vuosaaren asennetut laitteet mahdollistavat todella monipuolisen lihaskuntoharjoittelun. Laitteissa voi treenata vatsa- ja selkälihaksia, hartianseudun ja yläselän lihaksia, rintalihaksia, ojentajia ja tehdä vartalonkiertoja.

Liikuntapuistoihin sekä kuntoratojen ja ulkoilureittien ympäristöihin sijoitetut laitteet ovat maksutta kuntalaisten käytettävissä ja ne on asennettu paikoissa jo aikaisemmin olleiden kuntoiluvälineiden läheisyyteen. Uusia sijoituspaikkoja kartoitetaan parhaillaan ja lähitulevaisuudessa laitteita tullaan pystyttämään entistä useampaan paikkaan Helsingissä.

Uunituoreet ulkokuntoilulaitteet ovat käytössä Herttoniemen liikuntapuistossa (hyppyrimäen juurella), Kivikon ulkoilureitillä (täyttömäen juurella), Laajasalon liikuntapuiston kuntoradalla, Mellunmäen ulkoilureitillä, Pukinmäen, Siltamäen ja Talin liikuntapuistoissa, Tapulikaupungin liikuntapuiston kuntoradalla sekä Vuosaaren kentän kuntoradalla.

Luentoja Helsingin historiasta

Helsinki-seura ja Helsingin seudun kesäyliopisto järjestävät avoimen luentosarjan ”Vuosi 1918 Helsingissä”. Luennot pidetään tiistaisin kello 17.30–19 Kongressikeskus Paasitornissa, Paasivuorenkatu 5, Auditorio.

- 4.11. FM, tutkija Samu Nyström: ”Helsinkiäisten jokapäiväinen elämä kriisiaikana 1918”.
- 11.11. FM, intendentti Helena Rosén: ”Punavangit Helsingissä. Viapori ja Santahamina”.
- 18.11. FM, tutkija Aapo Roselius: ”Helsinki sodan muiston areenana”.
- 25.11. professori Henrik Meinander: ”Kuninkaanlinna Kaisaniemen puistoon: Suomi kuningaskunnaksi”.
- 2.12. FM, tutkija Tuomas Tepora: ”Lipun juureen! Vuosi 1918 ja kysymys Suomen lipusta”.
- 9.12. professori emeritus Wilhelm Helander: ”Katseet tulevaisuuteen: Eliel Saarisen Suur-Helsinki suunnitelma”.

• Lisätietoja: sähköposti: toimisto@helsinkiseura.fi ja www.helsinkiseura.fi.

Meilahdessa opiskellaan kiinaa

Meilahden ala-asteen rehtori Päivi Paakkanen (keskellä) ja suomi–kiina, eli kisuopetuksessa töitä tekevät opettajat Susanna Kosonen (oikealla) ja Pia Näsman-Hao (vasemmalla) iloitsevat kaksikielisen opetuksen aloittamisesta koulussaan.

Helsingin peruskoulussa voi nyt ensimmäistä kertaa opiskella kiinaa, sillä Meilahden ala- ja ylä-asteella aloitettiin kaksikielinen suomi–kiina-opetus tänä syksynä. Kiinan kielen opintoihin paneutuu kouluissa jo yhteensä yli 70 oppilasta.

”Kuulin suunnitelmasta puolitoista vuotta sitten ensimmäisen kerran ja innostuin heti”, kertoo Meilahden ala-asteen rehtori Päivi Paakkanen. Uuden opintokokonaisuuden aloittaminen ja materiaalien hankkiminen on ollut haastava urakka. Suunnitteluun palkattiin syksyllä 2007 opettaja Pia Näsman-Hao, jolle kiinan kieli ja kulttuuri oli tuttua jo ennestään. Aurinkolahden koulusta virkavapaalla oleva Näsman-Hao opiskeli mandariinikiinaa Pekingin yliopistossa 1990-luvun alkupuolella ja hän käyttää kiinaa myös yhtenä kotikielensä.

”Kielen opiskelun alku oli hankalaa. Päätin kuitenkin, että suostun puhumaan ainoastaan kiinaa, vaikka ihmiset olisivatkin mielellään käyttäneet kansani englantia. Toisen opiskeluvuoden aikana alkoi sitten tuntua siltä, että pystyn jo käyttämään kieltä”, muistelee Pia Näsman-Hao.

Kiinaa voi Meilahden ala- ja yläasteella opiskella ensimmäisenä tai kolmantena vieraana kielenä, sekä kokonaan kaksikielisessä opetuksessa. Opetus tapahtuu mandariinikiinan kielellä. Kaksikielisessä suomi–kiina-opetuksessa noudetaan suomalaista peruskoulun opetussuunnitelmaa. Oppilaat opiskelevat keskeisiä oppiaineita sekä suomen että kiinan kielellä.

”Kaksikielisessä opetuksessa lapsille opetetaan matematiikkaa, kiinankiel-

tä sekä elämäntietoa kokonaan kiinaksi ja opettajat ovat kiinalaisia”, mainitsee rehtori Paakkanen. Tavoitteena on, että lasten kiinan ja suomen kieli kehittyisivät yhtä vahvoina. Moni kaksikielisessä opetuksessa oleva koululainen tulee Meilahden pitkän matkan takaa, myös naapurikunnista. Opetus on tarkoitettu joko kiinaa äidinkielenään puhuville tai muutoin riittävän kiinankielen taidon osaville lapsille ja nuorille.

Opettaja Näsman-Hao kertoo, että kiinan kieltä opiskelevat ensimmäisen luokan oppilaat ovat olleet nopeita oppimaan uutta. Kieltenopiskelu on innostanut myös oppilaiden vanhempia. Heidän toivomuksesta perustettiin kiinan lukijoiden ryhmä myös toisen luokan oppilaille. Kolmantena vieraana kielenä kiinaa lukee kahdeksannella luokalla 14 oppilasta.

Kielen vaikeutta kuvaa esimerkiksi se, että Kiinan kirjoitusjärjestelmässä on kaikkiaan yli 50 000 kirjoitusmerkkiä, niistä yleisesti käytettyjä merkkejä on noin 6 800, ja kaikkein käytetyimpiä noin 3 000. Kiinassa peruskoulun ala-asteen oppimäärää vastaavan koulutuksen saaneet lapset hallitsevat noin 2 000 merkkiä. Kiinalaista sanomalehteä puolestaan kykenee lukemaan, mikäli hallitsee noin 3 000–4 000 merkkiä. Kielen oppimista ja ääntämistä helpottaa latinalaisia aakkosia käyttävä Pinyin-järjestelmä, jota käytetään myös Meilahden koulun opetuksessa.

Meilahden koululaisten joukossa on myös vasta Suomeen saapuneita oppilaita, joille suomi on uusi kieli. He ovat aloittaneet innokkaina suomen kielen opiskelun. Luokahuoneeseen kurkistettaessa Näsman-Haon oppilaat tutkailevat suomalaista aapista ja yrittävät saada selkoa sen kiemuroista.

Meilahden opettajat ovat opiskelleet kiinan kieltä ja kulttuuria yhteistyökouluissa Pekingissä. Ennen tämän lukuvuoden alkua on kiinaa Pekingissä opiskellut kaksi opettajaa, joista Susanna Kosonen opettaa ala-asteella ja Riikka Maeda yläasteella. Syksyllä Pekingiin lähti kaksi opettajaa lisää valmentautumaan sekä kieleen että koulukulttuuriin. Vastaavasti kaksi kiinalaista opettajaa opettaa Suomessa äidinkieltään ja eri oppiaineita kiinaksi. Suomi–kiina-opetus toteutetaan yhteistyössä Kiinan opetusministeriön kanssa. Toisena yhteistyökumppanina on Office of the Chinese Language Council International (HANBAN).

Aloite suomi–kiina-opetuksesta Helsingissä tuli Suomen Itsenäisyyden juhlarahaston rahasto Sitralta.

Leena Seitola

Lapsiperheille oma verkkopalvelu

Wellsinki on uusi helsinkiläisille lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen suunniteltu verkkopalvelu, jonka tarkoituksena on edistää hyvinvointia.

Sivustolle on koottu tietoa muun muassa Helsingin palveluista sekä kyselyjä palveluiden parantamiseksi. Verkkopalvelu toimii tiedonkeruukanavana lakisäätien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2009–2012 tekemiselle. Suunnitelman ensimmäinen versio valmistuu

vuoden loppuun mennessä. Valtuustokäsittelyssä se on ensi keväänä.

Wellsingissä kartoitetaan myös vanhemmuuden iloja ja haasteita. Kysely on tärkeä lähde hyvinvointisuunnitelmalle, joten vastauksia toivotaan vielä syksyn aikana mahdollisimman paljon. Kysely löytyy aikuisten osiosta. Lapsille ja nuorille on omia vaihtuvia kysymyksiä, Wellu e-kortti sekä galleria.

• Sivut löytyvät osoitteesta www.wellsinki.fi.

Lutikat tulevat taas

Ympäristökeskukseen tulleiden lutikkatiedustelujen määrä on kaksinkertaistunut edellisvuodesta. Huhti-syyskuun aikana yhteydenottoja oli noin 35.

Lutikat olivat Suomessa tavallisia 1950-luvulle asti, mutta harvinaistuivat nopeasti seuraavalla vuosikymmenellä. Monissa köyhissä maissa nämä syöpäläiset ovat olleet jatkuvasti yleisiä. Matkailu ja kansainväliset massatapahtumat todennäköisesti edistävät lutikoiden leviämistä maailmalla. Lutikan voi saada riesakseen esimerkiksi matkatavaroiden mukana. Asunnosta toiseen lutikat voivat levitä ihmisten, vaatteiden tai vaikkapa käytettynä hankitun runkopatjan mukana.

Siivoamalla perusteellisesti, kaupan hyönteismyrkkyjen avulla sekä noudatta-

malla hyvää hygieniää luteiden määrän voi saada hallintaan, mutta usein vasta ammattilaisen käsittely poistaa ongelman lopullisesti.

Ludehavainnosta tulee ottaa yhteyttä ensin isännöitsijään ja tarvittaessa myös asunto-osakeyhtiön hallituksen jäseniin. Kaupungin ympäristökeskuksen asiakaspalvelusta saa neuvontaa tuholaisien torjumiseksi sekä haittaeläinesitettä. Esite on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ympäristökeskukseen voi myös tuoda Helsingin alueelta löydettyjä sisätilojen tuholaisihyönteisiä tunnistettavaksi.

• Ympäristökeskus, Helsinginkatu 24, p. 310 13000 ma–pe klo 9–13. Lisätietoja saa myös internet-osoitteesta www.hel.fi/ymk.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

Virka kutsuu käymään

Uusi tila avaa monenlaisia mahdollisuuksia kaupungin neuvonta- ja näyttelytoiminnalle”, näyttelypäällikkö **Kirsi Hasu** toteaa kaupungintalon avarassa aulassa, joka marraskuun 7. päivänä avautuu yleisölle uudessa kuosissa.

Jugendsalissa toiminut Helsinki-tiedotus on jäänyt historiaan ja myös toiminnan nimi muuttuu: yleisöä palvelee nyt Virka Info ja näyttelyitä nähdään Virka Galleriassa.

”Halusimme kääntää virkamiesmäisyyden eduksi ja antaa virka-asioiden hoidolle uuden, myönteisen ja asiakaslähtöisen merkityksen”, Hasu kertoo nimen taustasta.

Virka Galleria käsittää kolme näyttelyaluetta eri puolilla ala-aulaa. Lähimpänä kaupungintalon pääovea sijaitsee Virka Infon neuvonta- ja asiakaspalvelupiste. Asiakkaille on myös luku- ja oleilutila sohvareineen ja yleisöpääteineen.

”Aiemman yhden pääteiden sijasta meillä on nyt kuusi ASKO-asiakaspäätettä. Käytössä on sekä pistäytymiskoneita että pitempään työskentelyyn varattavia työasemia”, johtava tiedotusneuvoja **Pia Martikainen** iloitsee.

Yleisneuvonnasta saa tuttuun tapaan tietoa kaupungin palveluista, tapahtumista ja työntekijöiden yhteystietoja. Neuvontaa annetaan niin paikan päällä kuin puhelimitse ja sähköpostitse. Neuvontapisteeseen voi myös jättää kaupungin eri virastoille tarjottuja asiakirjoja, erilaisia hakemuksia ja aloitteita.

Virka Gallerian avajaisnäyttelyssä kerrotaan kaupungintalon 175 vuoden pituinen tarina, joka alkaa syksyllä 1833 hotelli Seurahuoneen avajaisilla (ks. tarkemmin s. 8–9). Hotelli ja ravintola Seurahuone tunnettiin vuosikymmenien ajan Helsingin seurapiirilämän keskipisteenä. Sittemmin talo sulkeutui viranomaiskäyttöön.

”Nyt uudessa avoimessa kohtaamispaikassa liikkuu sekä juhla- että seminaariväkeä, niin tiedonhankijoita kuin näyttelyvieraita”, Hasu kuvailee ja muistuttaa, että kaupungintalo kokonaisuudessaan on edelleen myös edustustila, jossa kaupunki järjestää monenlaisia tilaisuuksia. ”Etenkin valtiovierailut turvajärjestelyineen vaikuttavat yleisöpalvelupisteen aukioloaikoihin. Pyrkimyksemme on kuitenkin olla avoinna seitsemänä päivänä viikossa.”

”Tervetuloa kaupungintalolle!”
toivottavat näyttelypäällikkö

Kirsi Hasu (edessä vas.), tiedotusneuvoja **Marja Saukkonen** ja **Ari Kalinen**, johtava tiedotusneuvoja **Pia Martikainen** (taempana oik.) ja näyttelyassistentti **Läsa-Maija Hertto**.

Tilassa voi samaan aikaan olla useampia näyttelyitä. Intiimi auditorio LCD-näyttöineen sopii esimerkiksi elokuva-viikkojen, tiedotustilaisuuksien tai work-shopien tapahtumapaikaksi. Aulan päätyseinällä on kaksi isoa LCD-näyttöä, joille on kaavailtu monenlaista käyttöä tapahtumainformaatiosta sähköisen median taideteosten ja oppilastöiden esittelyyn.

Kaupungintalon vanhassa juhlasalissa yleisölle järjestetään joulun alla pari ilmaista joulukonserttia. Loistelia juhlasali on nähtävyyksien sinänsä, samoin ala-aulan pysyvät taideteokset: **Kimmo Kaivannon** Ketju-veistos, **Rut Brykin** reliefi Kaupunki auringossa ja **Pekka Halosen** maalaus Huviretki. **Eino Ruutsalon** valokineettinen sommitelma Valoseinä on käännetty toiseen suuntaan niin että sen eteen muodostuu Ruutsalo-tilaksi kutsuttu alue.

”Haaveilen Ruutsalo-elokuvien retrospektiivistä, jossa näytettäisi sekä 1960-luvun kokeellisia teoksia että rakastettuja Helsinki-klassikoita”, Kirsi Hasu hymyilee.

Rita Ekelund

• Virka kaupungintalon ala-aulassa osoitteessa Pohjoisesplanadi 11–13 on 7.11. lähtien pääsääntöisesti avoinna ma–pe klo 9–19 ja la–su klo 11–17.

• Puhelinneuvonta vastaa ma–pe klo 9–15, p. 310 11111.

Kuva Pertti Nisonen

Seniorisäpinät Liikuntamylyssä

Liikuntaviraston viime keväänä aloittamat Seniorisäpinät käynnistyivät jälleen loka-kuussa Myllypuron Liikuntamylyssä. Torstaisin kello 9.30–11.30 välisenä aikana on jumppaa, kuntosaliharjoittelua, kävelyharjoituksia, pelejä, tasapainoilua ja tanssia. Seniorisäpinät jatkuvat 27.11. saakka.

Liikunnan lisäksi saa tietoa ja henkilökohtaista ohjausta. Seniorit pääsevät sisälle 1 eurolla ja työikäiset 2 eurolla. Tilaisuuksiin ei tarvitse ilmoittautua ennakoon, ja mukaan voi tulla mil-lä kerralla tahansa.

Kaikki ovat tervetulleita kokemaan liikunnan iloa ikään ja kuntoon katsomatta. Sisäliikuntavaatteet ja -kengät riittävät varusteiksi.

• Osoite: Myllypurontie 1, www.hel.fi/liikunta.

Kuva Helsingin kaupungin liikuntavirasto, Antero Aaltonen

LyhytInfo

Puita kaadetaan Alppiharjussa

Alppipuistossa joudutaan kaatamaan 22 huonokuntoista puuta. Valtaosa puista on vanhoja koivu- ja. Leninipuistosta kaadetaan 14 puuta samasta syystä. Työt perustuvat rakennusviraston tekemään puistopuiden kuntoarviointiin. Työt tehdään marras-joulukuussa tänä vuonna.

Alppipuistossa ja Leninipuistossa tehdään puille myös hoitoleikkauksia ja latvuksen pienennyksiä, joilla parannetaan yleistä kävelyturvallisuutta ja samalla lisätään puiden elinvoimia.

Viime talvena rakennusvirasto kaatoi edellisen kerran huonokuntoisia puita Alppiharjun puistosta. Kaadettujen tilalle on jo kasvamassa uusia puita. Myös nyt kaadettavien tilalle istutetaan uusia jalopuita ensi keväänä.

Rakennusvirasto pyrkii pitämään vanhat puut pystyssä niin kauan kuin se on yleisen turvallisuuden kannalta mahdollista.

Luontoa hoidetaan koillisessa

Luonnonhoitotyöt on aloitettu koillisissa kaupunginosissa Pukinmäessä, Tapanilassa, Tapaninvainiossa ja Ylä-Malmilla. Työt kestävät vuoden 2009 loppuun asti.

Tavoitteena on ylläpitää metsäalueita osana toimivaa ja maisemallisesti edustavaa viheralueverkostoa. Hoitotöihin kuuluu puuston harventamista, pienpuuston ja taimikoiden hoitoa sekä yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa.

Malmin kirkkopuistossa uudistetaan vanhoja ja heikentyneitä kuusia. Hakkuutähteet kerätään kasoihin ja osa haketetaan maastoon.

Viheraluesuunnitelma ja luonnonhoitosuunnitelma on nähtävissä rakennusviraston internetsivuilla osoitteessa www.hkr.hel.fi > Viheralueet > Suunnittelu > Valmisteilla ja voimassa olevat alue- ja luonnonhoitosuunnitelmat.

Hoitotyöt tekee rakennusviraston oma luonnonhoitoyksikkö.

Työmaan aikana alueella liikkuvia pyydetään noudattamaan varovaisuutta.

Loppuvuoden torit ja markkinat

• Ylä-Malmintorin sunnuntaimarkkinat pidetään klo 10–16 joka kuukauden 3. sunnuntaina.

Vuoden viimeiset Malmin markkinat ovat 16.11. ja 21.12.

• Hakaniementorilla järjestetään sunnuntaimarkkinat klo 10–16 joka kuukauden 1. sunnuntaina. Hakaniemen sunnuntaimarkkinoita on vielä 2.11., 7. ja 14.12.

• Hietalahden kirpputori on avoinna ma–pe klo 8–18, lauantaisin klo 8–16.

Hietalahden kirpputorin toripaikat myydään talvikautena 1.11.–31.3. puoleen hintaan arkisin, maanantaista perjantaihin 6 euroa/pv ja lauantaisin 11 euroa/pv.

Elintarvikkeiden ja kukkien myynti Hietalahden torilla on sallittu arkisin klo 6.30–18 ja lauantaisin klo 6.30–16.

• Lisätietoja: Kiinteistövirasto, tilakeskus, halli- ja ulkomyynti p. 310 31800, 310 4086, 310 40377 ja 310 40375.

Frakkeja ja asiakirjoja

Jos C.L. Engelin piirtämä talo Kauppatorin laidassa olisi tallettanut seiniinsä ääniä menneisyydestään, mitä kaikkea kuulisimme? Venäläisten vieraiden puhetta, wienervalssin säveliä, shampanjapullojen korkkien paukahtelua... Nykyään meno on arkisempaa,

kun entisestä hotelli Seurahuoneesta on tullut kaupungintalo. Mutta juhlaan on aihetta tänäkin syksynä, kun talo täyttää 175 vuotta ja kaupungin neuvonta saa sieltä uudet tilat.

18. joulukuuta vuonna 1833 Helsingin seurapiireissä sovittiin innolla frakkeja ja puuterottiin kasvoja, sillä illalla vietettäisiin hotelli Seurahuoneen avajaisia. C.L. Engelin suunnittelema kolmekerroksinen kivitalo Pohjoisesplanadin varrella oli hulpea luomus.

Etenkin toisen kerroksen juhlasali sai vieraat ihastelemaan. Tyylikäs sali oli paneloitu, valaistu kolmella kristallikruunulla ja varustettu koristeellisin kaakeliuunein. Salilla oli pituutta liki 30 metriä, leveyttä 13 ja korkeutakin kahdeksan ja puoli.

Kutsuvieraiden kelpasi valssata aamuun asti, kunhan ensin oli syöty illallinen ja kohotettu malja keisari Nikolai I:lle, jonka nimipäiviä samalla vietettiin. Maan isä oli osoittanut niin suurta kiinnostusta hotellihankkeeseen, että oli merkinnyt 200 Seurahuoneyhtiön osaketta. Tuoton hallitsija määräsi lahjoitettavaksi Helsingin vähävaraisille.

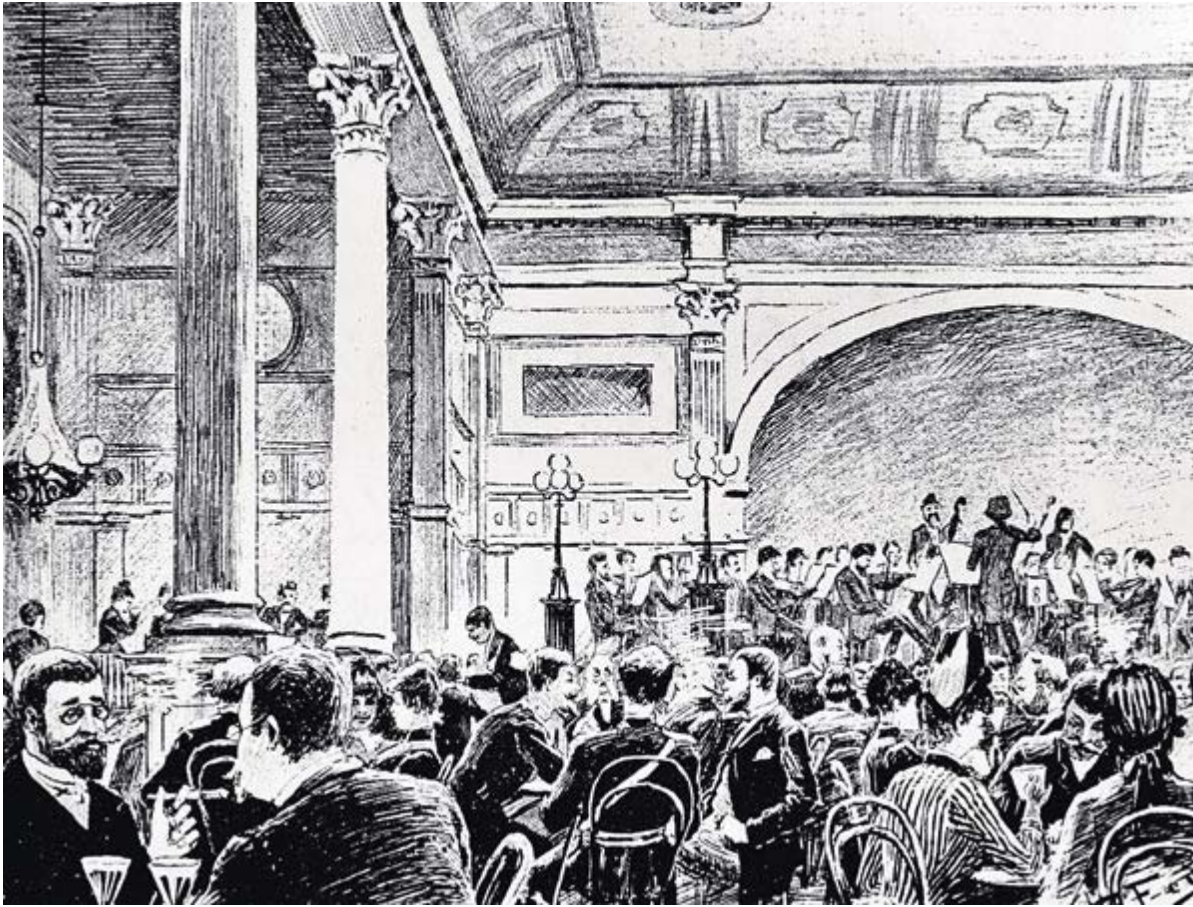
Kaupungin porvarit heräsivät miettimään hotelia 1820-luvulla. Suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi vuonna 1812 tulleen Helsingin krouvit ja kellarit eivät enää tyydyttäneet majoituksen ja huvipaikkojen kasvavaa tarvetta.

Seurahuoneyhtiö perustettiin vuonna 1828 ja meren ääreltä Kauppatorin laidalta löytyi hotellille loistava tontti. Majoituspalatsi tulisi lähelle Senaatintorin uljasta Empire-keskustaa. Kruununhaan ja Katajanokan kallioilla kyyhöttänyt muutaman tuhannen asukkaan puu-Helsinki kohotti kasvojaan.

Senaatin ja yliopiston rakennukset olivat jo valmiit ja Tuomiokirkko vielä rakenteilla, kun hotellin avajaisia tanssittiin.

Kylpylävieraita ja eläviä kuvia

Helsingin kesäelämä syttyi 1830-luvulla ennennäkemättömään kukoistukseen, sillä kaupungissa alkoi kylpylävaihe, jota kesti 1850-luvulle asti. Kaivohuoneen tyyppilisiä vieraita olivat hotellin ensimmäisinä vuosikymmeninä Pietarista tulleet venäläisherrat – ja rouvat, joita vuokra-ajurit kiidättivät hotellilta Kaivopuiston kylpylään. Helsingin ensimmäinen päällystetty tie kulki juu-

Leppoisaa sunnuntaipäivän tunnelmaa 1880-luvun Seurahuoneella. Robert Kajanuksen johtamiin populaarikonsertteihin saattoi kunniallinen nainenkin mennä ilman saattajaa.

ri Seurahuoneelta Etelärannan kautta Tähtitorninmäen taitse Kaivopuistoon. Ei siis ole liioiteltua sanoa, että Seurahuoneen oven edessä oli myös Helsingin julkisen liikenteen alkupiste.

Seurahuone oli 1800-luvun lopulle asti myös Helsingin huvielämän keskus, jossa järjestettiin lukemattomat tanssiaisat ja naamiohuvit ja jossa aikansa kuuluisuudet esiintyivät. Palvottu ruotsalaislaulajatar **Jenny Lind**, jota Pohjolan satakieleksikin kutsuttiin, lauloi Seurahuoneella heinäkuussa 1835. **Fredrik Pacius** piti siellä konsertteja jo 1830-luvulla. **Robert Kajanuksen** populaarikonsertit tulivat suosituiksi 1880-luvulla.

Ensimmäistä suomalaista oopperaa, Kaarle-kuninkaan metsästystä, juhlittiin Seurahuoneella vuonna 1852. Myös Suomen ensimmäiset elokuvat nähtiin Seurahuoneen Sofia-salissa 28. kesäkuuta 1896 vain puoli vuotta **Lumiären** veljesten ensimmäisen esityksen jälkeen. Suomesta Lumiären seurue jatkoi Pietariin, kuten teki moni muukin Seurahuoneen tunnetuista vieraista. Surullista mutta totta, harva heistä kävi Helsingissä Helsingin vuoksi, kaupunki vaan oli sopivasti matkan varrella.

Seurahuone sai nähdä niin ylhäistä kuin alhaista ja epäilemättä myös sekaisin. Siellä vietettiin monet yliopistoliset juhlat ja 1800-luvun suomalaiset valtiomiehet istuivat siellä pohtimassa suuriruhtinaskunnan ja Helsingin tärkeitä kysymyksiä. Säätyvaltiopäivien aikoina Seurahuoneella pidettiin suurin osa säätyjen virallisista juhlapäivällisistä sekä monet merkittävät komiteaistunnot.

1870-luvulla Seurahuoneella kukoisti puupörssi. Met-sillä ja sahatavaralla keinottelevat miehet kokoontuivat tekemään kauppiaan lasin äärelle ja pöydissä solkattiin niin englantia, saksaa kuin ranskaakin.

Seurahuoneella vierailleiden mahtimiesten kabinetielämä toi mukanaan myös maksetut naiset. Seurahuonetta lähin bordelli sijaitsi 1800-luvun lopulla Helenankatu 3:ssa. Suurin osa Helsingin katutyöistä haki elantonsa juuri Pohjois-Espladin seudulta, jolla kunniallinen nainen ei kulkenut ainakaan ilman saattajaa illalla yhdeksän jälkeen.

Remonttia toisensa perään

Vaikka Seurahuone olikin Helsingin hotelleista suurin ja maineikkain, se sai kilpailijoita 1840-luvulta lähtien. Kovimman haastajansa Seurahuone sai vuonna 1887, kun loistohotelli Kämp avattiin.

Uudistumisen tarve on nykypäivän muotitermejä, mutta Seurahuoneelle se oli totta alusta lähtien. Hotellia remontoitiin ensimmäisen kerran 1840-luvulla. Talossa oli alun perin vain 27 vierashuonetta, mutta niitä raken-

nettiin lisää, kunnes huoneita oli 80. Vuonna 1862 joka kerrokseen vedettiin vesijohto ja ulkohuoneet korvattiin kolmella ”lämpimällä ja hajuttomalla” vesiklosetilla. Taloon saatiin samalla kaasuväli. Puhelimen hotelli sai jo vuonna 1882.

Vuonna 1885 sisäänkäynnin eteen rakennettiin altaani, kuuden pilarin kannattelema katos, jonka päältä asiakkaiden oli mukava katsella toria ja merta. Maineikasta juhlasalia laajennettiin saman vuosikymmenen lopulla ja valaisimiksi hankittiin Ruotsista 11 komeaa kattokruunua, jotka toimivat sekä sähköllä että kaasulla.

Seurahuone oli myös ravintolana Helsingin tähtiluokkaa, mutta kireän kilpailun vuoksi myös ruokavieraita oli houkuteltava uusilla elämyksillä. Vuonna 1892 johtajaksi nimetty rouva **Charlotta Maexmontan** sisustutti kellariin uuden ravintolasali Orcuksen, jonka seinät koristettiin sammalilla, tippukivillä ja näkinkengillä. Luolamaista tunnelmaa täydensi värikäs valaistus. Keittiöönkin hankittiin oma erikoisuutensa, grilli-uuni.

1800-luvun loppu oli taloudellista nousukautta. Helsingin väkiluku ampaisi kasvuun ja Venäjän kauppa kävi. Seurahuoneelle tuotiin junalla ruokatarvikkeita Pietarista ja keittiö loihi niistä mitä hienoimpia aterioita. Shampanjalaatuja oli hämmästyttävä määrä jopa nykyajan mittapuiden mukaan.

Fiinistä ilmapiiristä kertoo, että aamiaisten, päivällisten ja illallisten ruokalajat oli kirjoitettu ranskaksi.

Vain seinät muistona vanhasta

Seurahuoneyhtiö myi hotellin vuonna 1901 Helsingin kaupungille. Kaupunki suunnitteli purkavansa sen ja rakentavansa paikalle uuden kaupungintalon. Jos tontti oli ollut aikanaan hotellille sopiva, se sopisi mainiosti myös kaupungin hallinnolle, joka oli pitänyt sijaansa Senaatintorin etelälaidalla Bockin talossa 1830-luvulta lähtien. Bockin talon viereiset kauppiastalot, Burtzin talo sekä Helleniuksen talo otettiin kaupungin käyttöön 1890-luvulla. Kaupattorin ja Senaatintorin välisestä korttelista tuli entistä selkeämmin hallinnon keskus ja kaupat ja asunnot saivat väistyä.

Hotelli kuitenkin jatkoi entisellä paikallaan vuoteen 1913, jolloin se siirtyi toimitusjohtaja **Wilhelm Noschiksen** luotsaamana Kaivokadulle. Seurahuoneen tarina jatkui uudessa osoitteessa, mutta yksi vaihe Engelin suunnitteleman talon historiassa oli peruttamattomasti ohi.

Ensimmäisen maailmansodan vuosina altaanin päältä katselivat merelle venäläiset sotilaat, monella epäilemättä käsi tai jalka siteessä, sillä tsarin armeija oli ottanut talon sairaalakseen.

Seurahuoneen asiakkaat tarvitsivat myös kyytejä. 1890-luvulla ratikatkin olivat vielä hevosvetoisia.

Sota haihdutti suunnitelmat uuden kaupungintalon rakentamisesta. Helsingin virkamiehistö pääsi viimein asettumaan taloon 1920-luvulla. Kaupunginhallitus päätti vuonna 1931 muuttaa entisen Seurahuoneen nimen virallisesti kaupungintaloksi ja valtuusto istui juhlasalissa vuosina 1932–1965.

Sitten talossa alkoi sen historian suurin remontti professori **Aarno Ruusuvooren** suunnitelmien pohjalta. Menneisyydestä ei jäänyt jäljelle juuri muuta kuin pääsisäänkäynnin holvaus, 1880-luvun asussaan oleva juhlasali, joka entisöitiin, sekä ulkoseinät. Sisältä talo edusti 1960-luvun modernistisia ihanteita.

Peruskorjauksen toisessa vaiheessa vuonna 1988 kaupungintalokorttelin keskelle rakennettiin uudisrakennus kaupunginvaltuustolle. Sekin on Ruusuvooren käsialaa.

Seurahuone oli yläluokan paikka ja moni helsinkiläinen lienee katsellut kaupungintaloa vain ulkoapäin. Marraskuussa talo kuitenkin ottaa pitkän askeleen kaupunkilaisiin päin, kun ala-aula muuttuu Helsinki-tiedon ja helsinkiläisten kohtaustilaksi.

Tapio Tolmunen

- Herrojen seurassa -näyttely 7.11.–8.2. kaupungintalon Virka Galleriassa, Pohjoisesplanadi 11–13.

- Lähteitä: Kaupungin Leijona-sydän. Päiviö Tommila: Helsinki kylpyläkaupunkina 1830–1850-luvulla. Tietokeskuksen erikoistutkija Martti Helminen haastattelu.

- www.hs.fi – kertomuksia Helsingin kortteleista
- www.helsinginleijona.fi – Helsingin keskustakorttelit verkossa

Helsingin arkea 1910-luvun alussa. Torikauppiat lämmittivät Seurahuoneen edessä.

Tove Jansson maalaa freskoa Kaupunginkellariin vuonna 1947. Kun talo remontoitiin, freskot siirrettiin Arbikseen.

Juha Ruohon performanssi Annantalon pihassa näyttelyn avajaisten yhteydessä.

Annantalon antoisa syksy

"Ihanaa ja suurenmoista, kun voi toteuttaa haaveitaan. Ei tarvitse vain olla yksin. Täällä on saatu hienoja töitä esiin, ja sitten vielä tapaa mukavia ihmisiä", hehkuttaa **Antero Smedberg**. Hän on ollut neljä päivää Annantalossa esittelemässä *Anna mun olla* -näyttelyä.

Smedberg on pukeutunut mustaan pukuun, valkoiseen paitaan ja tyylikkäisiin mustiin kiiltoonahkakenkiin. Hän käyttää puheessaan paljon adjektiiveja ja superlatiiveja. Smedberg on välitön ja helposti innostuva nuori mies, joka onkin esiin-

Elina Niemelän näyttely *Faces* Annantalolla 14.12 asti.

tynyt Annantalon lapsille ja nuorille spontaanein performanssein. Smedberg on osallistunut ulkotaideteosten tekoon, joihin kuuluu muun muassa innovatiivinen idea puutarhalaatoista. Näiden laattojen pintaan on saatu herkkäviivaisia valokuvia. Laatat ovat nähtävillä Annantalon etupihalla.

Annantalon ja Lyhty ry:n osaamisen yhdistävä näyttely- ja tapahtumakokonaisuus on vaikuttavan laaja ja monipuolinen. **Riikka Rauhala**, joka on koulutukseltaan kuvataiteilija ja erityislapsen äiti, toimii yhteyshenkilönä Annantalon ja Lyhty ry:n välillä.

"Tämä on merkittävä tapaus, kun kehitysvammaisten taide on nostettu näin arvokkaasti esiin keskele kaupunkia. Tänne on helppo tulla", Rauhala sanoo.

Smedberg, Rauhala sekä sairaanhoitaja **Teo Wirtanen** ovat olleet näyttelyssä paikalla neljä päivää kello 9–15 välisenä aikana. "Pyrimme vuoro-vaikutukseen kävijöiden kanssa, ja kerromme myös Lyhdyn toiminnasta. Lyhdyssä tuemme kehitysvammaisten itsenäistymistä, ja toisaalta suomme omaisille levähdystaukoja", kertoo Wirtanen. Hän on ollut Lyhdyssä töissä jo yhdeksän vuotta.

Tekemällä osallistumista

Helsingin lyhytaikaiskoti ja työpaja Lyhty ry tarjoaa asumis-, oppimis- ja työpajapalveluja kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille hoitotyön asiantuntemuksella. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää vammaisen ja hänen perheensä terveyttä ja hyvinvointia. Lyhdyn toimintaa lähempää seuranneet arvostavat sitä, että kehitysvammaisten kanssa eletään tavallista elämää ja tehdään aidosti kiinnostavia asioita. Toiminta herättää kiinnostusta ulkomaita myöten.

"Monet ihmiset, muun muassa kehitysvammaisten läheiset ja taiteilijat, ovat kiinnostuneita

ta toimintaperiaatteistamme, jotka vaikuttavat kenties poikkeavan innovatiivisilta. Taiteen keinot luovan itseilmaisuuden välineinä nivoutuvat luontevasti päivittäiseen arkeemme. Yhteistyö Annantalon kanssa on ollut mielenkiintoinen ja rikastuttava kokemus. On ollut mukava tulla vaihteeksi Konalasta ja Pitäjämäeltä toimimaan keskustaan", kertoo Lyhdyn toiminnanjohtaja **Helka Liimatta**.

"Näen kehitysvammaiset luontevana osana yhteiskuntaa. Soisin heille mahdollisuuden asua ja liikkua paljon nykyistä vapaammin. Kehitysvammaisten kuljetukset on saatava toimimaan joustavammin, jotta he voivat osallistua täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä", jatkaa Liimatta.

Annantalossa esittäytyy myös Leijonaemot ry, jonka tarkoituksena on edistää vertaistukitoimintaa erityislasten vanhempien kesken. Annantalon yläkerrassa on kehitysvammaisten valtakunnallisen taidekeskuksen eli Kettuki-keskuksen näyttelypiste. Kettukin tehtävänä on tehdä kehitysvammaisten taidetta tunnetuksi ja kohottaa sen arvostusta. Samalla pyritään parantamaan kehitysvammaisten mahdollisuuksia harrastaa ja opiskella taidetta, sekä harjoittaa taiteilijan ammattia tasavertaisena muiden taiteilijoiden kanssa.

Valokuvanäyttelystä Joulupolkuun

"Kaikki lähti siitä, että oli käytettävissä valokuvaa ja **Pekka Elomaan** näyttelykokonaisuudet Lähes täydellinen ja Oikealla planeetalla", kertoo Annantalon tiedottaja **Leila Heimonen**. Kehitysvammaisten taidetta edustavat näyttelyt Viikinkien aika Kettuki-keskuksen kokoelmista ja **Elina Niemelän** näyttely *Faces*.

Päiväkoti- ja koululaisryhmät voivat vierailla näyttelyssä, jossa kävijät saavat piirtää ja tehdä magneetit. Samalla Annantalon yläkerran seinille muodostuu yhteisöllinen taideteos sana- ja kuvataiteen keinoin. Neljänä torstai-iltana on erikoisohjelmaa luennon, politiikan, musiikin ja tarinateatterin merkeissä. Lisäksi järjestetään saviyöpäjoja erityislapsille vanhempien. Kolminäytöksinen musiikkiteatteriesitys eli Friikkisirkus on puolestaan suunnattu yläaste- ja lukioikäisille.

Anna mun olla -näyttely toimii hyvänä kohtaamispaikkana erilaisten ihmisten välillä. Tunnelma, jonka kävijä parhaimmillaan kokee, syntyy tekijöiden todellisesta läsnäolosta ja aidosta innostuksesta. Näyttely päättyy 14. päivänä joulukuuta Lyhdyn järjestämään ja kaikille avoimeen Joulupolkutapahtumaan. Se tulee tarjoamaan elämyksiä ja tekemistä kaikille aisteille.

Taide lähentää ja yhdistää

"Yhteistyö Lyhtyläisten kanssa on ollut hyvin luontevaa ja on tuonut meille uusia kokemuksia ja oppia. Tämä on ollut ammatillisesti kiinnostavaa yhteistyötä, koska arvostamme samoja eettisiä ja esteettisiä periaatteita. Näen tässä hankkeessa vahvan kytköksen nykytaiteeseen, joka tuo esiin eri ihmiset ja yhteisöt ja pyrkii antamaan heille äänen. Yhteistyömme jatkuneen ensi keväänä avattavassa näyttelyssä", toteaa Annantalon vastaava kuvataideopettaja **Erja Mehto**.

Talon edustalla olevalla ruohokentällä on lasiseinäinen kasvihuone ja betoniruokkuintallaatio, joka kasvaa preeriaheinää, sininataa, viiruhelpiä ja nuokkuhelmikkää. Annantalo tekee tänä syksynä kehitysvammaiset ja heidän taiteensa yhteiskunnallisesti näkyviksi. On hyvä antaa kaikkien kukkien kukkia.

Nina Rintala

• Syksyn tapahtumista lisää ks. s. 18.

Liikunnan ilo yhdistää, ja ryhmä voimauttaa.

Kaupunginteatteri haki seniorit tanssiin

Syyskuussa käynnistyneessä Helsingin Kaupunginteatterin yleisötyöhankkeessa etsitään tanssin kautta yhteyksiä omaan menneisyyteen. Samalla on mahdollista tutustua uusiin ihmisiin ja löytää itsestään tuntemattomia puolia.

Kolmen kuukauden ajan kaksi senioriryhmää harjoittelee kahdesti viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Se, mitä on yhdessä koettu, näkyy Studio Elsan näyttämöllä marraskuussa.

Työskentelyn pohjana on **Kjell Westön** romaani *Missä kuljimme kerran*, joka sai Finlandia-palkinnon vuonna 2006. Samaniminen näytelmä sai ensi-iltansa tämän vuoden huhtikuussa Helsingin Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä. Näytelmän dramatisoinnista ja ohjauksesta vastaa **Kari Heiskanen**, ja sen tapahtumat sijoittuvat neljälle vuosikymmenelle 1900-luvun alun Helsingissä. Kyseessä on erään sukupolven tarina, jonka yhtenä teemana on kokemusten, muistojen ja ajan vaikutus ihmiseen.

Mirja Neuvonen on toiminut viime syksystä yleisötyövastaavana Helsingin Kaupunginteatterissa. Aiemmin hän on toiminut taidekasvatusprojekteissa. Viime syksynä Helsingin Kaupunginteatterissa käynnistettiin kaksivuotinen yleisötyön kehittämishanke, jonka tavoitteena on laajentaa teatterin tekemää yleisötyötä. Toimintaan onkin saatu mukaan uusia ryhmiä, esimerkiksi seniorit.

Neuvonen on suunnitellut yhdessä tanssitaiteilija **Hanna Brotheruksen** kanssa hanketta ikäihmisille. ”Kiersimme elokuussa seitsemän Helsingin palvelukeskusta ja saimme yli 80 hakemusta. Jouduimme arpomaan mukaan mahtuneet 35 senioria”, Neuvonen kertoo.

Ryhmä a harjoittelee sitruunankeltaiseksi maalatussa tanssalisissa, jonka toinen seinä on peiliä. Toiselta seinältä avautuu kaunis näkymä Ruotsalaisen Teatterin ja Esplanadin puiston suuntaan. Tämä on kolmas kerta, jolloin ryhmä harjoittelee. Kaikki seuraavat opetusta ja osallistuvat keskittyneesti. Seinustalla ei istuskella, kukaan ei käy juomassa eikä ravaa muualla. Kukaan ei selittele ettei voi tehdä jotakin liikettä, koska juuri sinne sattuu. Iloiset naurunpyrkähdykset ja paikoittainen pulina sentään paljastavat, että tässä on ryhmädytty jo aika hyvin. Harjoituksissa uskalletaan tuoda tunteita esiin. ”Täällä on hirveän hauskaa”, **Brieta Anjala** kiteyttää.

Harjoitukset etenevät siten, että ensin ollaan yhdessä ja jokainen tekee itselleen. Sitten on työskentelyä pareittain, ja lopuksi kolmessa ryhmässä tehdään improvisaatioesitykset, jotka esitetään vuorotellen toisille kahdelle pikkuryhmälle. Brotherus on rakentanut kaksoistunnin kulun taitavasti, niin että se sujuu turvallisessa ja luottamusta herättävässä ilmapiirissä. Fyysiset harjoitukset tuntuvat todella herättävän kehon. Mielikuvia syntyy ja muistoja nousee mieleen, kun istutaan alas lattialle kirjoittamaan pieniä tarinoita. Tarinoita luetaan ääneen, ja niistä tehdään mini-improvisaatioita. Aiheet, joita tänään työstetään, ovat ensimmäinen koulupäivä, kukkia äidille ja minun luuni. ”En ole koskaan käynyt terapiassa, mutta tämä tuntuu siltä, kun mieli ja keho tulevat tällä tavalla samanaikaisesti hoidetuiksi”, **Heta Eerola** sanoo.

Monet ryhmäläisistä ovat selvästi harastaneet liikuntaa elämässään, jotkut ovat

plastisen oloisia jumppaajia ja ylväsryhtinen ballerinakin erottuu joukosta. Naisia on läsnä 14 ja 4 miestäkin on saatu mukaan. Yhdessä tehdään lämmittelyharjoituksia, tutustumisharjoituksia, tanssilisia harjoituksia, mielikuvaharjoituksia, improvisaatioesityksiä, kirjoitetaan tarinoita ja lopuksi rentoudutaan ja puretaan tunnelmia.

”Vaikka täällä on harjoiteltu kovasti, niin täältä lähtee virkeänä: jalka nousee ja ajatukset lentävät”, **Osmo Tuorila** tiivistää.

Brotherus rohkaisee puhumaan ja korostaa ettei tarvitse nolostua, jos pintaan nousee vahvempiakin tunteita. Hän osaa kuunnella ryhmäänsä ja räätälöidä harjoituksia sopiviksi. Opettajana hän vaatii itseltään paljon: puhuu, laskee tahtia, näyttää mallia, oikaisee ja tukee tarvittaessa. Hetkittäin musiikki täyttää salin ja siivittää ryhmän lentoon. Välillä tanssilliset harjoitukset tuovat mieleen nykytanssin.

Selviää, että eräs ryhmäläinen on voimistellut kolme vuosikymmentä naisvoimistelijoissa. Hän kertoo, että tässä projektissa on hienoa, kun saa vaihteeksi itse olla luova ja tuottaa jotakin uutta itsestään lähtevää eikä toteuta pelkästään ohjaajan visiota. ”Tämä muuttaa ihmistä sisäisesti”, toteaa puolestaan **Lea Lindqvist**. Hänen silmissään on iloista pilkettä.

Luottamukseen perustuva yhteinen kokemus

Hanna Brotherus kertoo työskennelleensä ikäihmisten kanssa vuodesta 1995 lähtien. ”Tämä on kuitenkin lukumääräisesti suu-

rin ryhmäni ja ensimmäinen kokemuksesta esitykseen tähtäävästä projektista, jossa on mukana ainoastaan ikäihmisiä. Ei ammattitanssijoita tai lapsia.”

”Ideana on prosessi sinänsä, matka, jonka teemme yhdessä. Oman kehon kautta työskentely ja omiin muistoihin sukeltaminen on tavoitteena. Seniorien kokonaisvaltainen hyvinvointi on kaiken lähtökohhta. Emme kukaan tiedä mihin tässä päädytään, tämä on hidasta kuorimista, että mitä sieltä löytyy”, Neuvonen kuvailee.

”Olin yllätynyt suuresta hakijamäärästä ja ihmisten kyvystä ennakkoluulottomasti tarttua uuteen haasteeseen. Tanssin mahdollisuudet tarttua ajankohtaisiin aiheisiin, kuten ikäihmisten yksinäisyyteen, kotona asumisen tukemiseen ja fyysisen liikkuvuuden säilyttämiseen ovat laajat”, Brotherus jatkaa.

”Haluan vaikuttaa hyväksyvän ja vanhuksia arvostavan ilmapiirin syntymiseen. Haluan rohkaista heistä jokaista löytämään itsestään tanssin kautta yhteyden elettyyn elämään, jota jokainen kohta heidän kehossaan kantaa. Ryhmäni jäsenet elävät elämässään luopumisen aikaa monella tavalla. He luopuvat työstään, usein läheisistään, ehkä fyysisestä kunnostaankin. Samalla koen, että he luopuvat vääränlaisesta itsekritiikistä ja haluavat rohkeasti kohdata hassuuden, heittäytymisen ja luovuuden lähteet itsessään”, Brotherus sanoo.

Kjell Westö on sanonut kirjoittavansa eheytyäkseen ihmisenä. Vaikuttaa siltä, että tanssikin voi eheyttää.

Nina Rintala

• Silmissäni mennyt -esitys Studio Elsass: 27.11. klo 15 ja 28.11. klo 13 ja klo 18. Lipun hinta on 6 euroa. Lippuja voi varata ja ostaa Kaupunginteatterin lipunmyynnistä (Ensi linja 2 tai Eerikinkatu 2) p. 394 022.

Helsinki ei hötkyile

Palvelut ja rakentaminen korostuvat Helsingin talousarvioehdotuksessa vuodelle 2009. Tulevaisuuden suhdannekuvan epävarmuudesta huolimatta Helsinki panostaa laadukkaisiin palveluihin. Vuosaaren sataman valmistumisen mukanaan tuoma suuri kaupunkirakenteen muutos ja joukkoliikenteen painottaminen kasvattavat investointeja.

Talousarvioehdotus on laadittu tilanteessa, jossa suuri epävarmuus leimaa kansantalouden kehitystä. Talouskasvu on jo hidastunut ja ennusteet näyttävät nopeaa heikkenemistä.

”Muuttuneen tilanteen vuoksi tulemme varautumaan erilaisiin tulevaisuuden vaihtoehtoihin. Uhkakuvat kasvavat ja epävarmuus lisääntyy. Jos jarruttaa pitää, meidän on tiedettävä, miten se tehdään”, kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** toteasi julkistaessaan syyskuun lopulla talousarvioehdotuksensa vuodelle 2009.

Helsingin veroprosentti pysyy ennallaan 17,5 prosentissa; prosenttisyksikön tuotto on 118 miljoonaa euroa. Yhteisövero tuottaa 310 miljoonaa euroa ja kiinteistövero 155 miljoonaa euroa. Joukkoliikenteen lippujen hintoja nostetaan, mutta vain keskimäärin 2,2 prosenttia. Vesimaksut nousevat 5,1 prosentilla.

Pajunen mukaan Helsingin velkaantuminen on haluttu pitää kohtuullisena, koska tulevat liikenneinvestoinnit ja uusien alueiden rakentamishankkeet ovat olleet tiedossa. Käyttömenot nousevat 3 850 miljoonaa euroon ja kasvavat tämän vuoden talousarviosta 6,5 prosentilla.

Sipoon lounaisosan ja Vantaan Västerkullan kiilan liittäminen Helsinkiin tuo pääkaupunkiin noin 2 000 uutta asukasta. Talousarvion valmistelussa on huolehdittu tulevien helsinkiläisten pal-

velutasosta. Pajunen mukaan liitos luo mahdollisuuksia pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteen tasapainoiseen kehittämiseen.

Palveluja ja turvallisuutta

Terveystieteiden edistämiseksi panostetaan etenkin nuoriin. Talousarvioehdotus sisältää lisäyksiä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon. Kouluruokailun taso säilyy eivätkä hintojen nousut vaikuta kouluaterioiden laatuun.

Hoitoketjut toimivat aikaisempaa paremmin. Vanhustyöväestölle taataan hyvät palvelut siirtämällä hoivan painopistettä edelleen pitkäaikaissairaalasta koteihin. Pitkäaikaissairaalassa kuntoutetaan mahdollisimman monta potilasta kevyempään asumis- tai hoivayksikköön ja kotihoitoa tuetaan lyhythoitajoin.

Pajunen korostaa turvallisuuden merkitystä: turvallisuuden tunne syntyy välittämisestä, siitä että palvelut toimivat, että kaupungin siisteydestä huolehditaan ja ongelmakohtiin puututaan. Arkiturvallisuutta parannetaan lähityöntekijähankkeella, jonka sosiaalitoimi toteuttaa yhdessä Helsingin poliisilaitoksen kanssa.

Metro- ja juna-asemien turvallisuutta lisätään. Rakennusvirasto jatkaa myös ensi vuonna laajennettua viikonloppusiivousta. Lisäksi esitetään miljoonan euron määrärahaa kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisäämiseen. Hankkeita toteutetaan yhteistyössä asukkaiden, kaupungin virastojen ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

Korjaushankkeita runsaasti

Helsinki investoi vuonna 2009 yhteensä 760 miljoonaa euroa. Peruskorjauksiin suunnattuja määrärahoja on vuodelle 2009 selvästi nostettu. Korjaushankkeisiin on varattu yli 100 miljoonaa euroa. Kiinteistöjen korjauksissa panostetaan erityisesti kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksiin. Tämän lisäksi näihin korjauksiin on varauduttu erillismäärärahalta, joka on kaudella yhteensä 45 miljoonaa euroa. Määrärahan kohdentamisesta kiireellisiin hankkeisiin päättää kaupunginhallitus.

Historiallisen vilkasta rakentamista

Helsinkiä rakennetaan lähivuosina vilkkaammin kuin koskaan. Kokonaisia uusia kaupunginosia syntyy satoilta vapautuville maille ja monilla muillakin alueilla rakentaminen jatkuu hyvää vauhtia. Niille rakennetaan asuntoja, toimitiloja yrityksille, päiväkoteja, kouluja, puistoja, ulkoilureittejä ja katuja. Kaupunki haluaa toteuttaa laadukkaita alueita, joilla viihdytään niin vapaa-aikana kuin työssäkin.

”Historiallinen hetki on edessä. Lähdemme täysillä liikkeelle – itse asiassa olemme jo hyvässä vauhdissa”, Jussi Pajunen sanoo. Investoinnit aluerakentamiskohteisiin ovat sijoituksia tulevaisuuteen, ja kaupungin tiivistäminen yksi Helsingin vastauksista ilmastomuutoksiin.

Investoinnit rahoitetaan maan myynnillä ja erilaisin rahoitusjärjestelyin. ”Eri rahoitusvaihtoehtoja käytetään. Myymme maata, otamme lainaa ja etsimme kumppaneita.”

Kaupungin oman asuntotuotannon osuus nostetaan 1 500 asuntoon vuodessa vuoteen 2012 mennessä. Kaupunkisuunnitteluvirasto laatii asemakaavoja 450 000 neliometriä vuosittain, kiinteistövirasto huolehtii riittävästä tonttimäärästä ja esirakentamisesta.

Suurimpia hankkeita

Helsingin vuoden 2009 suurimpia investointihankkeita ovat Hanasaaren muutostyöt, Läntinen yhteispäivystyssairaala Meilahdessa, kaupungin osuus Hakamäentiestä, metron käytönohjaus- ja kulunvalvontajärjestelmän uusiminen, Musiikkitalo ja länsimetro.

Vuonna 2009 valmistuvat Latokartanon koulu ja Arabian koulun toinen vaihe. Sosiaalitoimen uudishankkeista valmistuvat päiväkodit Aalto Arabianrannassa ja Toivo Latokartanossa sekä korttelitalo Ilomäki Laajasalossa. Myös Kontulan vanhainkoti ja palvelukeskus valmistuvat ensi vuonna.

Vuosina 2009–2013 varaudutaan uusien pelastusasemien rakentamiseen Jätkäsaareen, Malmille ja Kivikkoon sekä Erottajan pelastusaseman peruskorjaukseen.

Raitioliikenteessä valmistuu Kampin rataosuus vuoden 2009 alussa. Sipoon liitosalueelle perustetaan palvelulinja. Herttoniemen metroaseman peruskorjaukseen on varauduttu 2010–2011, ja Pasilan metroaseman rakentamiseen vuonna 2010.

Suurimmat kalustoinvestoinnit ovat uusien raitiovaunujen ja metrovaunujen hankinnat sekä matalalattiaväliosan asentaminen raitiovaunuihin. Helsinkiläisten harrastusmahdollisuuksia lisätään. Myllypuron liikuntapuistoon rakennetaan harjoitushalli ja Latokartanon uudelle asuntoalueelle liikuntahalli.

Perusparannuksen määrärahoja käytetään muun muassa Kallion kentän huoltorakennukseen ja Itäkeskuksen uimahallin korjaustöihin. Myös Jakomäen uimahalli peruskorjataan. Ulkoilureittejä peruskorjataan ja rakennetaan ulkoilureittiryhmän esitysten mukaisesti.

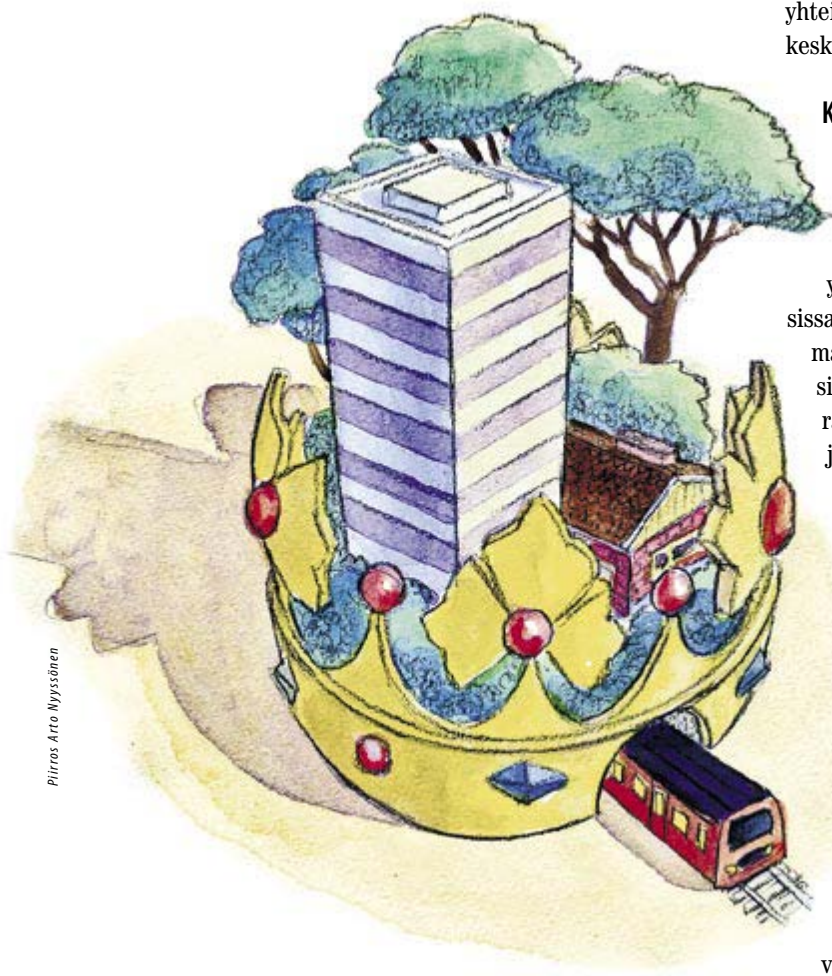
Helsingin keskustan elävöittäminen jatkuu. Senaatintorin ja Aleksanterinkadun väliset vanhat kivitallorakennukset avautuvat kaupunkilaisille ja turisteille. Sisäpihoja avataan jo vuoden 2009 aikana. Kaupungintalon aulassa aloittaa uusi Helsinki-tiedon kohtaamispaikka näyttelytiloineen ja tilaisuuksineen (tästä tarkemmin s. 7 ja s. 8–9).

• Lisätieto: www.hel.fi/talousarvio.

Valtuusto netissä

Kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen talousarvioehdotus on tulossa kaupunginvaltuuston käsittelyyn 5.11. ja 12.11.2008. Valtuuston kokouksia voi seurata yleisölehteriltä, jonne on käynti Sofiankatu 3:n porttikäytävästä.

Kaupunki aloittaa kokousten koelähetykset netissä. Kaupunginvaltuuston kokousta 12.11. voi seurata suorana tai tallenteena multimediatallinnassa www.helsinkikanava.fi, jonne on linkki myös osoitteesta www.hel.fi. Valtuustokokous lähetetään myös kaapelitelevisiolla DINA-kanavalla.

Piirros: Arto Myssönen

Minna Hiltunen on lukiossaan tutoroppilaana. Hän tuli pohtimaan Nuorten Foorumien teemoja saatuaan opettajalta vinkin tapahtumasta.

Simo Rissanen istuu Ala-Malmin peruskoulun oppilaskunnan hallituksessa ja haluaa aikuisenakin alalle, jolla voi vaikuttaa.

Nuorten ääni kuuluviin

Hesän Nuorten Ääni -toiminta kannustaa nuoria ottamaan osaa itseään koskevaan päätöksentekoon ja tarjoaa heille mahdollisuuksia vaikuttaa.

”Kaikista ei voi tehdä parhaita kavereita, mutta kiusaaminen pitää estää”, 15-vuotias **Simo Rissanen** sanoo.

Puhe saa erityistä painoa keskiviikkona 24.9., jolloin Kauha-joen koulusurmista on vain päivä aikaa.

Simo ja häntä kaksi vuotta vanhemmat **Inari Tanskanen**, **Hannele Kari** ja **Minna Hiltunen** ovat kokoontuneet Nuorisotiedotuskeskus Kompassiin pohtimaan teemoja marraskuussa järjestettävien nuorten Avoimen Foorumien työryhmiin. Foorumien nimi, Putoaako nuori, kantaako verkko?, on sekin suorastaan kipeän ajankohtainen.

Nuorisosiainkeskuksen suunnittelija **Pirjo Mattila** kirjaa Simon, Inarin, Hannelen ja Minnan ajatuksia ylös. Heillä riittää ideoita ja keskustelu lainehtii koulutragediasta nuorten työmahdollisuuksiin ja nuorisotilojen niukkuuteen.

”Mitä ajattelette teemasta yhteisöllisyys koulussa?”, Mattila kysäisee. ”Ensin pitäisi tietää, mitä yhteisöllisyys oikeastaan tarkoittaa”, nuoret vastaavat melkein kuin yhdestä suusta.

”Nuoret puhuvat omallaan, eivät virkakunnan äänellä ja heitä itseään koskevista konkreettisista asioista”, Mattila tuumaillee tilaisuuden päätyttyä. ”Se onkin antoisinta nuorten kanssa toimimisessa.”

Talodemokratiaa ja oppilaskuntia

Nuorten Avoimet Foorumit ovat osa Hesän Nuorten Ääni -hanketta, jonka tavoitteena on, että nuorista kasvaa aktiivisia ja yhteis-

työkykyisiä kansalaisia. Nuorisosiainkeskuksen ja opetusviraston yhteishanke vakiinnutettiin vuoden alussa osaksi virastojen perustoimintaa. Toiminnassa on tällä hetkellä mukana 142 henkilöä koulua ja 40 nuorisotaloa.

Nuorten ääni kuuluu Avoimen Foorumien lisäksi yliopiston kokouksissa, nuorisotalojen talodemokratiassa sekä oppilaskunnissa.

Yliopiston kokouksissa kukin koulu esittää kehittämissuunnitelman, johon he hakevat kokoukselta rahoituspäätöstä. Talodemokratiassa nuoret otetaan mukaan nuorisotalojen päätöksentekoon. Oppilaskunnissa oppilaitten keskuudestaan valitsemat edustajat kehittävät koulu yhteisöä yhdessä opettajien kanssa.

Opetuskonsultti **Leena Hiillos** opetusvirastosta on hyvillään hankkeen tähänastisista tuloksista. ”Koulut ovat saaneet hankkeen kautta rahaa muun muassa elokuvaprojekteihin, tanssityöpajoihin ja retkipäiviin. Oppilaskunnatkin ovat toimineet aktiivisesti ja niistä on tullut tärkeä tiedotuskanava oppilaitten ja opettajien välillä.”

Mutta annetaanpa nuorten itsensä kertoa, mitä he toiminnasta ajattelevat. Niin Hannele, Minna, Simo kuin Inarikin ovat toista kertaa Nuorten Foorumin teemoja pohtimassa. He ovat tulleet mukaan opettajien vinkistä ja heitä ei tarvitse aktiivisuuteen patistella, sillä Hannele ja Minna ovat tutoroppilaita ja Inari sekä Simo oppilaskunnassa.

”Tuntuu mukavalta päästä vaikuttamaan omiin asioihin”, Minna sanoo. ”Uskon, että nuoria myös todella kuunnellaan. Kaiken lisäksi täällä käymisestä saa yhden lukion kurssinkin.”

Tapio Tolmunen

• Lisätietoja nuorisosiainkeskuksen verkkosivuilta www.hel.fi/nuoriso.

LyhytInfo

Ourvision etsii uusia tähtiä

Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan Ourvision 2009 laulukilpailuun on vielä aikaa ilmoittautua.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan 1.12. saakka kulttuurikeskus Caisassa (Mikonkatu 17) tai Internetissä osoitteessa www.ourvision.fi.

Ourvision 2009 -kilpailu alkaa koelauluilla tammikuussa. Koelauluista valitaan kilpailuun 50 parasta, 10 jokaiseen maantieteelliseen kategoriaan, eli Afroviisuihin, Amerikkaviisuihin, Lähi-itäviisuihin, Aasiaviisuihin ja Eurooppaviisuihin.

Alkukarsinnat käydään kulttuurikeskus Caisassa ja semifinaalit uudistetussa Savoy-teatterissa. Kilpailu huipentuu Finlandia-talossa 25.4. Grande Finaleen, jossa pääpalkinnosta kilpaillee 10 finalistia. Palkinto on 7000 euroa ja levytyspöytäkirja.

Ourvision on laulukilpailu Suomen ulkopuolelta kotoisin oleville, sekä niille, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat kotoisin jostain muualta kuin Suomesta.

• Lisätietoja myös www.caisa.fi

Itä-Helsingin katujen hoito kaupungille

Kaikki Itä-Helsingin katujen talvikunnossa- ja puhtaanapitovelvoitteet ovat siirtyneet tontinomistajilta kaupungille. Kiinteistöjen tehtäväksi jää ainoastaan tonttien sisäänjakohtien avaaminen avaruuden jälkeen.

Hoitovastuiden muutos koskee Vuosaarta sekä suurta osaa Mellunkylästä, Vartiokylästä ja Herttoniemestä. Muut osat Itä-Helsingistä olivat jo entuudestaan kaupungin hoidossa.

Kaupunki on ottanut vaihteittain hoitaakseen kiinteistöille kuuluneet kadunhoitovelvoitteet. Nyt muutoksen ulkopuolella ovat enää Malmi, Tapaninkylä ja Pukinmäki, joiden vuoro on ensi vuonna. Kantakaupungissa hoitovastuu jää yhä kiinteistöille.

Kaupunki vastaa vastuulleen ottamallaan alueella kaikista ajoratojen ja jalkakäytävien hoidosta. Hoidosta peritään maksu, joka määräytyy käytetyn kerrosalan ja tontin pinta-alan mukaan.

Tasapuolisuuden vuoksi kaikkia kiinteistöjä laskutetaan – myös niitä, joiden tontin kohdalla ei ole jalkakäytävää – sillä jalkakäytävää käyttävät kaikki alueella asuvat ja liikkuvat. Laskutustapa perustuu kunnossapitolakiin.

Ajoratojen auras ja muut kaupungin vastuulla jo aiemmin olleet työt kustannetaan verovaroin kuten ennenkin.

• Lisätietoja on verkossa, osoitteessa www.hkr.hel.fi/katu > Hoito.

Kaupungin paras

City-lehti on valinnut kaupungin parhaaksi tempaukseksi vuonna 2008 Puhuva-roskis -kampanjan. Apulaiskaupunginjohtaja **Pekka Sauri** vastaanotti Kaupungin paras -kunniakirjan loka-kuun alussa.

”Valinta osoittaa, että kaupunki on onnistunut puhumaan sellaista kieltä, joka tavoittaa nuorten stadiilaisten mielenmaiseman”, Sauri totesi.

Elo-syyskuussa koeluontoisesti kaupunkilaisia muutamissa paikoissa tervehtineet roskikset palaavat mahdollisesti katukuvaan myöhemminkin. Kampanjasta vastasivat rakennusvirasto ja Public Side Oy.

Päättymätön tarina

Hesän Nuorten Ääni -hankkeesta on kysytty nuorilta mielipiteitä lähes vuosittain. Avoimien Foorumien palautte kertoo, että nuoret ovat Foorumeihin suhteellisen tyytyväisiä. Asteikolla 1–5 ne ovat saaneet osallistujilta keskiarvokseen 3,7. Mielenkiintoisin osuus Foorumeissa on ollut teemojen käsitteleminen pienryh-

missä. Nuoret näkivät Foorumit tärkeinä ja innostavina tapoina vaikuttaa.

Oppilaskuntatoiminnasta tehdyn kyselyn mukaan rivioppilaiden tietämys kokouksikäytännöistä tai käsiteltävistä asioista ei ole vielä järin hyvä. Talodemokratian käytännöt ja laatu vaihtelevat vielä paljon nuorisotaloittain. Nuorten suunnittelemat ja

toteuttamat viikonloppuillat ja -tapahtumat ovat kuitenkin osoittautuneet tavallisia tapahtumailtoja vetovoimaisemmiksi.

Nuorten Ääni on saanut aikaan paljon tuloksia, mutta työ jatkuu, sillä jokainen ikäluokka haastaa entiset toimintatavat. Nuorten demokratiakasvatus ja osallisuuden edistäminen on päättymätön tarina.

Miten terveystoimet toimivat?

Helsingin kaupungin terveyskeskus on alallaan Suomen suurin. Noin 8 800 työntekijän voimin se tuottaa perusterveydenhuollon sekä monia erikoissairaanhoidon palveluja kaikille helsinkiläisille.

Terveysasemapalvelut Itäkeskuksesta

Terveysasemapalvelut (myös äitiys- ja lastenneuvolapalvelut) liitosalueen asukkaille tarjoaa Itäkeskuksen terveysasema, Itäkatu 7 K, 00930 Helsinki. Terveysasema on auki ma, ke ja pe klo 8–16 ja ti klo 8–18. Lääkäreiden ja terveydenhoitajien ajanvaraus- ja neuvontanumero on 310 60360. Itäkeskuksen terveysasemalta saa palveluja myös ruotsinkielellä.

Kotihoidon palvelut järjestetään sitä tarvitseville henkilökohtaisen palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaan Itäkeskuksen kotihoitoyksiköstä.

Terveyskeskuspäivystys Malmilla ja Lasten ja nuorten sairaalassa

Oman terveysaseman ollessa kiinni alle 16-vuotiaiden lasten kiireelliset sairaudet ja tapaturmat hoidetaan Lasten ja nuorten sairaalan terveyskeskuspäivystyksessä (HUS), Stenbäckinkatu 11, 00250 Helsinki, puh. 10023 ja aikuisten Malmin sairaalan terveyskeskuspäivystyksessä, Talvelantie 6, 00700 Helsinki, p. 310 67468. Öisin päivystävät Lasten ja nuorten sairaalan ja Malmin sairaalan päivystyspoliklinikat.

Terveystoimien neuvontaa 24 h

Terveystoimien neuvonta puh. (09) 10023 palvelee liitosalueen asukkaita ympäri vuorokauden. Terveystoimien ammattilaiset antavat numerosta sairauksien hoito-ohjeita ja tietoja Helsingin terveystoimista. Terveystoimien neuvonta palvelee myös ruotsinkielellä.

• Lisätietoja Helsingin järjestämistä terveystoimista löytyy myös verkkosivuilta www.hel.fi/terveyskeskus.

Yhdeksän omaa sairaalaa

Helsingissä on neljä akuuttisairaalaa (Herttoniemi, Laakso, Malmi ja Maria), neljä pitkäaikaissairaalaa (Kivelä, Koskela, Myllypuro ja Suurso) ja Auran sairaala. Herttoniemen sairaala ja sen sisätautien poliklinikka tulevat ensisijaisesti palvelemaan liitosalueen asukkaita.

Mielenterveyspalveluja

Mielenterveydenhäiriöissä hakeudutaan arkisin klo 8–16 ensisijaisesti Itäkeskuksen terveysasemalle ja terveysaseman ollessa kiinni terveyskeskuspäivystykseen. Terveystoimien lääkäri ohjaa potilaan tarvittaessa Itäkeskuksen psykiatrian poliklinikalle. Ruotsinkielinen psykiatrian tiimi toimii Kivelän psykiatrian poliklinikalla.

Äkillisissä psykiatrisissa kriisitilanteissa potilas tai hänen läheisensä voivat ottaa yhteyttä Itäkeskuksen psykiatrian poliklinikalle, Tallinnanaukio 6 A, 00930 Helsinki, p. 310 55550. Psykiatrian poliklinik-

ka on auki ma, ke, to klo 8–16, ti klo 10–18 ja pe klo 8–15.30. Muina aikoina kiireellistä psykiatrista sairaanhoitoa saa Auran sairaalasta (aikuiset ja 16 vuotta täyttäneet), Nordenskiöldinkatu 20, rakennus 14, 00250 Helsinki, p. 310 65721 ja Lasten ja nuorten sairaalasta (alle 16-vuotiaat), Stenbäckinkatu 11, 00250 Helsinki, puh. 10023.

• Psykiatristen palvelujen neuvontaa 24 h p. 310 65721.

Hammashuollossa vapaa hoitoon hakeutuminen

Asukkaat voivat valita vapaasti hoitopaikkansa Helsingin terveyskeskuksen hammashoitoloista. Lähimmäishoitoloita ovat Vartiokylän, Vuosaaren ja Jakomäen hammashoitolat. Vartiokylän hammashoitola hoitaa lähialueen ruotsinkielisten ylä- ja ala-asteen oppilaiden hammashoidon. Vastaanottoajan hammashoitolaan voi varata alueellisesta ajanvarausnumerosta p. 310 61450, ma–to klo 8–18 ja pe klo 8–16.

Hammashuollon päivystys on viikonloppuisin ja pyhinä klo 8.30–14 Kallion terveysaseman hammashoitolassa, Toinen linja 4 C, 2. kerros, 00530 Helsinki, p. 310 47450.

Hammashuolto tarjoaa sähköisiä palveluja verkkosivuilta www.hel.fi/terveyskeskus. Hammashuollon sähköisten palvelujen avulla voi katsella ajanvarauksia, vahvistaa, peruuttaa tai siirtää saadun ennakkojen ajanvarausajan, peruuttaa tai siirtää ajanvarauksen ja katsella hammashoidon jonotietoja. Hammashoidon ensimmäinen vastaanottoaika täytyy kuitenkin aina varata puhelimitse. Asiakkaan tunnuspalvelussa tapahtuu verkkopankkitunnuksilla.

Kadunnimiä muutetaan

Helsingin kaupungin nimistötoimikunta esittää joidenkin kadunnimien muuttamista Helsingissä ja Sipoossa Helsinkiin liitettävillä alueilla, jotta jatkossa ei olisi samoja kadunnimiä eri puolilla kaupunkia. Ehdotetut muutokset ovat pieniä ja hienovaraisia. Esimerkiksi Karhusuo-nimisessä on käytetty suomenkielisiä synonyymejä, niin ettei ruotsinkielistä nimeä tarvitse muuttaa. Nimiehdotuksissa on joskus liitetty mukaan jokin sijainnista kertova tai muuten kuvaava etuliite.

Liitosalueella sijaitseva Koivuniementie on saanut nimensä kirjailija Zacharias Topeliuksen Koivuniemi-tilan mukaan. Nimistötoimikunnan mukaan kulttuurihistoriallisista syistä liitosalueen Koivuniementien nimi tulisi säilyttää. Koivuniemenkujan nimi ehdotetaan muutettavaksi Helsingissä, koska määriteosaltaan toisiaan läheisesti muistuttavien nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä. Vantaan ja Sipoon pian entisellä rajalla

sijaitsevaa Rajatietä lukuun ottamatta liitosalueella muutettavaksi ehdotetut kadunnimet on hyvin nuoria, 1990-luvun tuotoksia. Jonkin verran liitosalueelle ja muualle Helsinkiin jää samankaltaisia nimiä. Näitä muutetaan tulevaisuudessa tarpeen ja tilanteen mukaan, esimerkiksi asemakaavamuutosten yhteydessä.

Muutosehdotuksista on kerätty asukasmielipiteitä. Nimistötoimikunta käsittelee nimiesityksiä 12. marraskuuta. Kaupunkisuunnittelulautakuntaan esitykset pyritään saamaan marraskuun kuluessa ja kaupunginhallituksen käsitelyyn joulukuussa. Muutosten tarkoitus tulla käyttöön 1.1.2009. Liitosalueelle esitettävät kadunnimien muutokset on tässä esitetty siinä muodossa kuin nimistötoimikunta on ne ensimmäisessä esityksessään esittänyt 17.9.

• Lisätiedot: nimistösuunnittelija Johanna Lehtonen, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, p. 310 37386, johanna.lehtonen@hel.fi.

Sipoossa esitetään muutettavaksi / Följande namnändringar föreslås för Sibbo:

Huvilakuja – Villagränd	>	Korsnäsin Huvilakuja – Korsnäs Villagränd
Karhusuonkuja – Björnmossegränden	>	Karhurämeentie – Björnmossevägen
Karhusuonpolku – Björnmossestigen	>	Karhurämeenpolku – Björnmossestigen
Karhusuontie – Björnmossevägen	>	Landbontie – Landbovägen
Matruusinkuja – Matrosgränd	>	Karhusaaren Matruusinkuja – Björnsö Matrosgränd
Purjetie – Segelvägen	>	Karhusaaren Purjetie – Björnsö Segelväg
Rajatie – Rävågen	>	Vanha Rajatie – Gamla Rävågen

Helsingissä esitetään muutettavaksi / Följande namnändringar föreslås för Helsingfors:

Koivuniemenkuja – Björknäsgränden	>	Vanha Koivuniemenkuja – Gamla Björknäsgränden
Koivuniementie – Björknäsvägen	>	Vanha Koivuniementie – Gamla Björknäsvägen
Puroniitynpolku – Bäckängsstigen	>	Vanha Puroniitynpolku – Gamla Bäckängsstigen
Puroniityntie – Bäckängsvägen	>	Vanha Puroniityntie – Gamla Bäckängsvägen

Kuva Kimmo Brandt

Kuvassa hammaslääkäri Nora Savanheimo (vas.), hammashoitaja Erja Rantakokko ja aluehammashuoltaja Jukka Immonen.

Sosiaalipalveluista Helsingissä

Helsingin sosiaaliviraston palvelut kattavat kuntalaisten koko elämänsäkaaren. Palveluiden tuotanto on jaettu viiteen vastuualueeseen: Lasten päivähoito, Lapsiperheiden palvelut, Aikuisten palvelut, Vanhusten palvelut, Hallinto- ja kehittämiskeskus.

Sosiaalivirasto tekee tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien, alan järjestöjen, kaupunginosayhdistysten sekä erilaisten asukas- ja asiakasyhteisöjen kanssa. Kaikkien liitosalueelta siirtyvien sosiaaliviraston asiakkaiden palvelut suunnitellaan yksilöllisesti.

Uudet kuntalaiset saavat tietoja kaikista sosiaaliviraston palveluista S-infosta puh. 310 44000 klo 10–16. Tiedusteluja voi tehdä myös sähköpostilla sosiaalivirasto@hel.fi tai tulemalla henkilökohtaisesti neuvontaan Salomonkatu 21 b. Ajanvarauksia ei tarvitse tehdä.

• Lisätietoja lasten päivähoitosta saa myös lasten päivähoiton vastuualueen Vuosaaren päivähoitoalueelta, neuvontanumero 310 56252, Tallinnanaukio 1 b 4. krs, PL 7371, 00099 Helsingin kaupunki.

• Ruotsinkieliset kuntalaiset saavat palvelut valintansa mukaan myös ruotsinkielisestä sosiaalipalvelutoimistosta.

• Sosiaalipäivystys kriisitilanteissa, puh. 020 696 006, palvelee joka päivä ympäri vuorokauden.

• Lisätietoja sosiaalipalveluista ja liitosalueen yhteysnumeroista on sosiaaliviraston internetsivuilta www.hel.fi/sosv.

Kuva Kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto

Kartoitukset jatkuvat

Sipoon ja Vantaan liitosalueiden kartoituksia varten suoritettiin viime keväänä ilmakuvauksia ja laserkeilauksia ilmasta käsin. Maaston peitteisyyden vuoksi kaikkea ei saatu kartoitettua ilmakuvista, joten ilmakuvakartoituksia on täydennetty kesän ja vielä syyskin aikana maastomittauksin.

Koska kartastoa pidetään jatkuvasti ajan tasalla, alueilla tullaan näkemään kaupunkimittausosaston mittausryhmiä vielä jatkossakin. Maastomittauksista on käytännön syistä johtuen mahdotonta tiedottaa tarkasti etukäteen. Kartoituksissa pyritään kuitenkin työskentelemään siten, että alueen asukkaille ei aiheudu tarpeetonta häiriötä maastossa liikuttaessa. Mittauksia suorittavat 2-3 hengen mittausryhmät, jotka liikkuvat kiinteistöviraston logoilla varustetuilla autoilla ja tunnistettavissa työasuissa. Jokaisella työntekijällä on myös henkilökortti.

- Lisätietoja: Kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto, toimistöpäällikkö **Matti Arponen**, p. 310 31890.

Asukasilta netissäkin

Ylipormestarin asukasilta pidetään Sakarinmäen koululla 4. marraskuuta klo 18.30. Kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** johtaa puhetta ja paikalla on parikymmentä Helsingin kaupungin virastojen johtajaa ja asiantuntijaa vastaamassa asukkaiden kysymyksiin.

Kaupunki aloittaa asukasilojen koelähtelyt netissä. Tilaisuutta voi seurata suorana tai tallenteena multimediaportalissa www.helsinki.fi, jonne on linkki myös www.helsinki.fi/etusivulta. Lähetys tulee suorana myös television DINA-kaapelikanavalla.

Sujuvasti joukkoliikenteeseen

Parin kuukauden päästä Lounais-Sipoon liitosalueen asukkaat voivat helsinkiläisinä matkustaa pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä aikaisempaa huokeammin kaupungin sisäisen liikenteen ja seutuliikenteen lipuilla.

Liitosalueen suurimman liikennöitsijän kanssa viimeistellään lipupopimusta. Tarkoitus on, että alueen halki ajavilla Porvoon Liikenteen U-liikennevuoroilla kelpaisivat pääkaupunkiseudun liput. Edellytyksenä on, että matka maksetaan matkakortilla.

Alueen joukkoliikennepalveluja kehitetään aluksi siten, että nykyiset palvelut jatkavat toimintaansa kuten ennen. Niitä täydennetään kahdella uudella palvelulinjalla. Ne hoitavat syöttöliikenteen alueen pääväylän Uuden Porvoontien varteen, josta on vaihtoyhteys U-linjoilla eteenpäin esimerkiksi Itäkeskuksen metro- ja bussiasemalle. Monilla U-linjoilla pääsee myös vaihdotta keskustaan asti.

Matkakortteja voi hakea lähimmästä HKL:n asiakaspalvelupisteestä Itäkeskuksesta. Neuvottelut matkailupujen myyntipisteen sijoittamisesta Östersundomiin eli Itäsalmeen ovat loppusuoralla. HKL tiedottaa asioiden etenemisestä Sipoon paikallislehdissä, tulevissa Helsinki infoissa ja netissä www.hkl.fi.

OIKAISU • Pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä koskevassa jutussa Helsinki-infossa 4/08 käytettiin Uudesta Porvoontiestä erheellisesti nimitystä Vanha Porvoontie. Toimitus pahoittelee erehdystä ja muistuttaa, että kaikki lukijapalaute on tervetullutta ja tarpeellista.

Till dig som snart blir helsingforsare

Hälsövärdstjänster i Helsingfors

Hälsostationstjänster i Östra centrum

Hälsostationstjänster (också mödra- och barnrådgivningstjänster) för invånarna på de inkorporerade områdena fås på Östra centrumets hälsostation, adr. Östergatan 7 K, 00930 Helsingfors. Hälsostationen är öppen må, ons och fre kl. 8–16 och ti kl. 8–18. Tidsbeställnings- och informationsnumret till läkare och hälsövärdare är 310 60360. Östra centrumets hälsostation betjänar också på svenska.

För de personer som behöver hemvård ordnas vården i enlighet med den personliga tjänste- och vårdplanen av Östra centrumets hemvårdsenhet.

Hälsövärdscentralsjouren i Malm och i Barn- och ungdomssjukhuset

Då den egna hälsostationen är stängd vårdas akuta sjukdomar och olycksfall då det gäller barn under 16 år av Barn- och ungdomssjukhusets hälsövärdscentraljour (HNS), Stenbäcksgatan 11, 00250 Helsingfors, tfn 10023 och de vuxnas av Malms sjukhus hälsövärdscentraljour, adr. Talvelavägen 6, 00700 Helsingfors, tfn 310 67468. Nattetid har jourpoliklinikerna vid Barn- och ungdomssjukhuset och Malms sjukhus jour.

I tandvården är det fritt att söka vård hos den tandklinik man vill

Invånarna kan fritt söka vårdplats i Helsingfors hälsövärdscentrals tandklinik. Närtandklinik är Botby, Nordsjö och Jakobacka tandklinik. Tandklinikerna i Botby sköter tandvården för närområdets svenskspråkiga hög- och lågstadieläver. Mottagningstid till tandklinikerna kan reserveras från det regionala tidsbeställningsnumret, 310 61450, må–to kl. 8–18 och fre kl. 8–16.

Foto: Kimmo Brandt

Invånaraftonen på nätet

Invånarafton där stadsdirektör **Jussi Pajunen** leder ordet arrangeras tisdagen den 4 november kl. 18.30 i Zachrisbackens skola i Östersundom. Evenemanget sänds direkt på internet och man kan även följa med debatten i efterskott. Sändningen syns också i tv på DINA kabelnätverket. • www.hel.fi, www.helsinki.fi.

Svensk socialservice i Helsingfors

Svenskspråkiga klienter får service efter eget val även vid svenska socialservicebyrån. Det gäller barndagvård, barn- och familjearbete, vuxenarbete och äldreomsorg. Adr. Tavastvägen 13, 00530 Helsingfors, PB 7140, 00099 Helsingfors stad.

- Kundrådgivning må–fre 8.15–16 tfn 310 44965, Fax 310 44899.
- Socialjour i akuta krissituationer, tfn 020 696 006, betjänar dygnet runt.
- Ytterligare information om socialservice och inkorporeringsområdenas kontakt nummer finns på socialverkets webbsidor www.hel.fi/sovs.

Tandvården har jour under veckoslut och helger kl. 8.30–14 i Bergshalls hälsostations tandklinik, adr. Andra linjen 4 C, 2 vån, 00530 Helsingfors, tfn 310 47450.

Tandvården erbjuder elektroniska tjänster på webbsidan www.hel.fi/terveyskeskus. Med hjälp av tandvårdens elektroniska tjänster kan man ta reda på uppgifter om tidsbeställning, bekräfta, avbeställa eller byta en förhandsbokad tid, avbeställa eller flytta en tidsbeställning och kontrollera väntetiderna till tandvård. Den första mottagningstiden till tandvård måste dock alltid reserveras per telefon. I tjänsten identifieras klienten med nätbankskoden.

Mentalvårdstjänster i hälsostationen och psykiatriska polikliniken

Vid psykiska störningar söker man sig vardagar kl. 8–16 i första hand till hälsostationen i Östra centrum och om hälsostationen är stängd till hälsövärdscentralens jour. Hälsostationens läkare hänvisar patienten vid behov till psykiatriska polikliniken i Östra centrum. Det svenskspråkiga psykiatriska teamet är verksamt vid Stenbäcksgårdens psykiatriska poliklinik.

Vid akuta psykiatriska krissituationer kan patienten eller patientens anhöriga kontakta psykiatriska polikliniken i Östra centrum, Revalsplanen 6 A, 00930 Helsingfors, tfn 310 55550. Psykiatriska polikliniken håller öppet må, ons, to kl. 8–16, ti kl. 10–16 och fre kl. 8–15.30.

Under andra tider fås akut psykiatrisk sjukvård i Aurora sjukhus (vuxna och 16 år fyllda) adr. Nordenskiöldsgatan 20, 00250 Helsingfors byggad 14, tfn 310 65721 och i Barn- och ungdomssjukhuset (under 16-åringar), Stenbäcksgatan 11, 00250 Helsingfors tfn 10023.

- Information om psykiatriska tjänster 24 h, tfn 310 65721.

Helsingfors stad har nio egna sjukhus

Helsingfors stad har fyra akutsjukhus (Hertonäs, Dal, Malm och Maria), fyra långvårdssjukhus (Stengård, Forsby, Kvarnbäcken och Storkärr) och Aurora sjukhus. Hertonäs sjukhus och sjukhusets inremedicinska poliklinik kommer i första hand att betjäna invånarna på inkorporeringsområdet.

Information om hälsotjänster 24 h

Hälsörådgivningen på numret tfn (09) 10023 betjänar inkorporeringsområdets invånare dygnet runt. Hälsövärdens yrkesutbildade personal ger på numret råd om vård av sjukdomar och uppgifter om Helsingfors hälsotjänster. Hälsörådgivningen betjänar också på svenska.

- Tilläggsuppgifter om hälsövärdstjänster som Helsingfors stad ordnar finns också på webbsidorna www.hel.fi/terveyskeskus.

Gator byter namn

Namnkommittén vid Helsingfors stad föreslår att man ändrar vissa gatunamn i Helsingfors och i den del av Sibbo som annekteras med Helsingfors i årsskiftet. Målet är att undvika likadana eller liknande namn på flera platser. Invånarna har haft tillfälle att uttala sig om namnändringarna. Namnkommittén behandlar den 12 november förslaget till nya gatunamn, varefter det behandlas av stadsplaneringsnämnden och stadsstyrelsen. På sidan här bredvid finns en förteckning över namnändringarna enligt förslaget från namnkommitténs möte den 17 september.

- Mer information: namnplanerare Johanna Lehtonen, Helsingfors stadsplaneringskontor, tfn 310 37386, johanna.lehtonen@hel.fi.

RÄTTELSE • I notisen om kollektivtrafiken i föregående nummer av Helsingfors Info 4/08 fick Nya Borgåvägen felaktigt heta Gamla Borgåvägen. Redaktionen beklagar misstaget och påminner om att all läsares respons är välkommen och behövlig.

Nyt menoksi!

Tanssia

Kuva Roymbell Moore, kuvassa Marc Rees: Gloria Days.

Elämysten juhlaa

1.–9.11. järjestettävä Liikkeellä marras-
kuussa on seudun vanhin nykytanssiin
erikoistunut festivaali. Se tuo vuosittain
nähtäväksi ajankohtaisia ja meillä ennen-
näkemättömiä kansainvälisiä menestys-
teoksia sekä kotimaisia kantaesityksiä.
Stoassa nähdään tänä vuonna kolme kiin-
nostavaa teosta.

Tanssitapahtuman aloittaa **1.11.** ensi-
iltansa saava Tommi Kittin & Co.:n teos rif-
fi, joka on festivaalin tilausteos yhdeksäl-
le tanssijalle. Tommi Kitin tanssijantyötä
kuvaa tinkimätön liikkeen etsiminen. Esi-
tykset: **1.11. klo 19, 2.11. klo 15, 11., 12.
ja 13.11. klo 19.** Liput 17/10 e.

Todellinen syksyn tanssitapahtuma on,
5.11. klo 19.30 nähtävä The Show must
go on. 18 esiintyjää ja dj saapuvat ympä-
ri Eurooppaa vain tätä yhtä esitystä var-
ten Stoaan. Esitys on nykytanssin kulma-
kivi, klassikko, joka on inspiroinut lauman
koreografeja ja saanut paljon jäljittelijöi-
tä. Teoksen konseptista ja ohjauksesta vas-
taava Jérôme Bel rakentaa tunnettujen
popkappaleiden varaan jatkumon näen-
näisen yksinkertaisia kohtauksia. Esiinty-

jien levollinen ja pakoton tapa olla näyttä-
möllä antaa puitteet teoksen omaperäisel-
le viisaudelle ja huumorille. Liput 20/15 e.

Koreografi Marc Rees kuvaa **8. ja
9.11.** nähtävässä Gloria Days -esitykses-
sään Henry Cyril Pagetia, Angleseyn vii-
dettä markiisia (1875–1905), joka tuhlsi
sukunsa valtavan omaisuuden teatteriesi-
tyksiin konservatiivisessa Walesissa. Hän
loi kotikylänsä asukkaille Perhostanssin,
jota varten hän tilasi Pariisista jalokivin
koristellun puvun, joka nykyrahassa mak-
saisi 3 miljoonaa euroa. Esitys toi hänelle
lisänimen tanssiva markiisi. Aatelisherra
kuoli 29-vuotiaana Monacossa vararikos-
sa, jättäen jälkeensä huiveat velat. Marc
Rees haluaa esityksellään kunnioittaa hen-
kilöä, joka haastoi Edwardin ajan käsityk-
siä luokasta, sukupuolesta ja teatterillisest-
sä säädyllysydestä.

8.11. klo 19 ja 9.11. klo 15. Liput
20/15 e, p. 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.
fi ja Lippupalvelu. Esityksiä on myös Kias-
massa, www.kiasma.fi

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnan-
tie 1, www.stoa.fi.

Usko – toivo – rakkaus

Nykytanssin ja flamencon huiput koh-
taavat Kanneltalossa marraskuussa
kun flamencoteoksista tunnetun tanssiryh-
mä Canelan uuden soolotarjan koreogra-
feina vieraillevat nykytanssin vahvat nimet
Alpo Aaltokoski, Jyrki Karttunen ja Arja
Raatikainen. Suomalaisen flamencon tai-

tajat tarjoavat kolme erilaista näkökulmaa
nykytanssiin arvostettujen koreografien
heille räätälöimissä soloissa.

Tanssiryhmä Canela kuluu suomalai-
sen uuden flamencon uranuurtajiin ja tai-
teellisiin edelläkävijöihin. Flamenco- ja
nykytanssiin painottuvan ryhmän punai-
sena lankana on luoda maailmantanssia,
jota ei voi määrittellä kansallisesta näkö-
kulmasta. Canelan teokset ovat ihastutta-
neet raikkauksellaan ja ilmaisuvoimallaan.
Tulossa on kiehtova löytöretki uudenlaisen
tanssi-ilmaisun pariin.

Tanssitrilogia uskosta – toivosta – rak-
kaudesta esitetään **8.11. klo 19**, yleisökes-
kustelu esityksen jälkeen, **9.11. klo 19,
11.11. klo 13**, yleisökeskustelu esityksen
jälkeen, **12.11. klo 19** Liput 18/15 e ja päi-
väesitykseen 10/8 e, varaukset p. 310 12000
sekä www.lippupalvelu.fi.

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi.

☞ *Annatuuli Saine tanssii Jyrki Kart-
tusen koreografian Canelan tanssitrilo-
giassa uskosta – toivosta – rakkaudesta
Kanneltalossa.*

Kuva Marko Mäkinen

Muksuille

Akseli Klont juhlii Malmitalossa

Nukketeatteri Akseli Klont on vuon-
na 1998 Ouluun perustettu kiertävä
ammattiteatteri, joka on erikoistunut lap-
sille ja nuorille tuotettuihin nukke- ja väli-
neteatterinäytelmiin. Akseli Klont juhlii
nyt kymmenvuotista taivaltaan ja marras-
kuussa on vuorossa Helsinki; esityksiä on
alueellisissa kulttuurikeskuksissa ja oikea
superlaurantai Malmitalossa 22.11. Silloin
nähdään teatteriesitysten kavalkadi koko
perheen riemuksi.

• **21.11. klo 9.15 ja 10.15** Satakieli. (Kat-
so 22.11. klo 16)

• **22.11. klo 12** Taskurapu ja kurki. Oli-
pa kerran taskurapu, joka päivät pitkät
katseli suuressa vesialtaassa uiskentele-
via kaloja. Olipa kerran kurki, joka seiso-
i aina yhdellä jalalla, eikä näyttänyt liikku-
van lainkaan. Egyptiläiseen kansansatuun
perustuva inhimillinen eläinsatu kertoo
ystävyydestä. Kesto 30 min. Suositellaan
2-vuotiaasta ylöspäin kaikenikäisille.

• **22.11. klo 13** Oi ihana Panama! Pikku-
Karhu ja Pikku-Tiikeri lähtevät etsimään
unelmiensa maata, Panamaa, jossa kaikki
tuntuu olevan paljon paremmin kuin hei-
dän vaatimattomassa kotimökissään. Pana-
massa kaikki tuoksu banaaneilta. Kesto
30 min. Suositellaan 3-vuotiaista ylöspäin
kaikenikäisille.

• **22.11. klo 14** 3 karhua ja kultakutri.
Näytelmä kertoo metsässä kulkevasta kul-
takutrisesta tytöstä, joka löytää matkallaan
kolmen karhun talon. Kesto 25 min. Suo-
sitellaan 3–103-vuotiaille.

• **22.11. klo 15** Tät-tät-tää, sanoi prinses-
soista ruusuisimman polkupyörä. Tämä ei
ole satu Prinsessa Ruususesta, vaan vielä-
kin ruusuisemmasta eli Prinsessa Ruusui-
simmasta. Hän ei nuku sataa vuotta, vaan
taistelee lohikäärmeitä vastaan ja löytää
itselleen prinssin. Kesto n. 30 min. Suosi-
tellaan 3–103-vuotiaille.

• **22.11. klo 16** Satakieli. Kertomus sata-

Musiikkia

Hip hopia musiikin nälkään

Syksy on ollut Hip hop ja R'n'B musii-
kin juhlaa, sillä nuorille musiikinteki-
jille suunnattu Beats and Sounds -katsel-
mus käynnistyi syyskuussa.

Eri puolilla Helsinkiä järjestetyissä
osakilpailuissa on esiintymislavoilla nähty
kaikkiaan noin 150 nuorta Hip hop -osaa-
jaa, jotka ovat kilpailleet pääsystä semifi-
naaleihin sekä Gloriassa järjestettävään

finaaliin. Voittajille
on luvassa muun muassa lukuisia esiinty-
mistilaisuuksia, studioaikaa ja single-jul-
kaisusopimus.

Semifinaaleja voi seurata **29. & 30.10.**
Kulttuuriareena Gloriassa, Pieni Roober-
tinkatu 12 klo 17–22. Finaali on samassa
paikassa **15.11. klo 13–22.**

• Lisätiedot: www.nuorisio.hel.fi.

Suosittuja klassisia marraskuussa

Työväenopiston sinfoniaorkesteri Hel-
singinkadun filharmonikot esittää kah-
dessa syksyn konsertissaan orkesterimusii-
kin suosikkiteoksia: Claude Debussin Fau-
nin iltapäivä, Edvard Griegin pianokonsert-
to a-molli ja Anton Dvorakin sinfonian n:o 9
”Uudesta maailmasta”. Pianosolistina Joo-
nas Ahonen ja orkesteria johtaa Veli-Anti
Koivuranta. Konsertit pidetään **22.11.
klo 16** Kanneltalossa (Klaneettitie 5) ja
23.11. klo 19 Paavalin kirkossa (Samma-
tintie 5). Vapaa pääsy. Ohjelma 7/5 euroa.

Kuva Mari Heltari, Rhythmos Oy

Jazzin uusi ääni

J.D. Walter on yksi aikamme mielenkiin-
toisimmista jazzlaulajista. Hänen tul-
kintojaan kuullaan Malmitalon konsertis-
sa **30.10. klo 19**. New York Cityssä nykyi-
sin vaikuttavaa Walteria komppaavat Ham-
mond-urkujen äärellä Mikko Helevä ja
rumpusetin takana Mika Kallio, kaksi
maailmanluokan muusikkoa hekin.

1967 Philadelphiassa syntynyt
J.D. Walter on jazzvokalisti, jota
on verrattu muun muassa impro-
visaatiotekniikastaan tunnettuun
Betty Carteriin ja populaarimusiik-
in ikoniin Nat King Coleen. Wal-

ter esittää kappaleita balladeista bop-tem-
poiisiin, tanssi- ja teknovaikutteisista sam-
ba-rytmeihin, mutta pääosassa on kuiten-
kin jazz. Walter, joka on scat-aidon mes-
tari ja jolta sujuu hienosti beatbox, tun-
netaan myös pioneerinä elektro-

Kuvassa J.D. Walter

nisten efektien käyttöönotos-
sa. Hänen kuorotaustan-
sa on toisinaan kuulavis-
sa fraseerauksissa. Liput
10 e, myynti p. 310 12000
ja Lippupalvelu.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1,
www.malmitalo.fi.

Kuva Akseli Klonk

Nukketeatteri Akseli Klonk: 3 karhua ja kultakutri. Malmitalo. 22.11.

kielestä ja Kiinan keisarista, joka lopulta huomaa, että oikeaa satakieltä ei voi korvata mekaanisella laitteella, olkoonkin se sitten kuinka korea tahansa. Kesto 25 min. 3-vuotiaista ylöspäin kaikenikäisille.

• **22.11. klo 17** Kuninkaissa kukkuja. Kukko tepasteli ylpeänä kanakopin katolla, kiekui ja ihasteli itseään. Ylpeys meni kukolle niin päähän, että se päätti lähteä kuninkaan linnaan kiekumaan. Vanhaan suomalaiseseen kansansatuun perustuvassa tarinassa ylpeys ja tyhmyys kulkevat suoraselkäisinä käsi kädessä. Kesto 25 min. Suositellaan 3–103-vuotiaille. Liput 4 e, myynti p. 310 12000 (ma–pe 12–18, vain pvm) sekä Lippupalvelusta.

• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Kauhua kakaroille

1.11. klo 12 alkaen Stoa valtaa karmivan suosittu ja hirmuisen hauska Kauhua kakaroille -tapahtuma. Neljättä kertaa talo täyttyy hilpeistä haamuista ja veikeistä vampyyreista. Tarjolla on monenlaista kivaa tekemistä, kokemista ja näkemistä kaiken ikäisille lapsille. Mukana menossa on taiteilijoita läheltä ja kaukaa. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi.

Etno soi jälleen

Etnosoi valloittaa jälleen Helsingin **5.–14.11.** Kulttuuriareena Glorian illoissa soi aavikkoblues ja juureva hip hop Afrikasta. Perjantaita **7.11.** tähdittää **klo 20** alkaen eteläafrikkalainen hip hop -poppo Tumi and the Volume. Liput 24 e (ennakkoon Tiketistä 20). Tumi and the Volume tunnetaan terävistä ja vahvasti poliittisista lyriikoistaan sekä runsaista jazz-, funk- ja reggae-vaikutteistaan.

Pääesiintyjänä **8.11.** konsertissa on tuareg- ja wodaabe-kansojen jäsenistä koostuva nigeriläinen Etran Finatawa, jonka ylistetty debyyttialbumi singautti yhtyeen laajoille kiertueille ympäri maailmaa. Yhtyeen aavikkobluesissa yhdistyvät wodaabe-kansan polyfoniset perinteiset laulut, tuaregien rytmit sekä vangitsevasti groovaavat sähkökitarat. Illan aikana juhlitaan myös Tansaniassa syntyneen, mutta Suomeen asettuneen muusikon Arnold Chivalalan tohtoroitumista. Liput **klo 20** alkavaan iltaan maksavat 24 e (ennakkoon Tiketistä 20). Gloria, Pieni Roobertinkatu 12.

Arabia-salissa **5.11. klo 19** teemana ovat kanteleen sukulaissoittimet ja iltaa tähdittää duo Andrew Cronshaw & Tigran Aleksanyan. Heidän dramaattisessa, ilmassa musiikissaan on kuultavissa kaikuja Brittein saarten lisäksi muun muassa Armeniasta, Iberian niemimaalta, Serbi-

Kuva Ulf Liedén, kuvassa Etran Finatawa.

Kuva Etnosoi, kuvassa Sainkho Namtchylak.

asta ja Suomesta. **6.11. klo 19** on vuorossa arabimusiikin yhtye Al-Teslimin 20-juhlavuotiskonsertti. Pop & Jazz Konservatorion Arabia-sali, Hämeentie 135 A.

Malmitalolla juhlitaan perinteisen Lasten Etnosoi:n lisäksi tuvalaisen äänitaiteilija Sainkhon konsertilla. Isänpäivänä **9.11.** vietetään perinteisesti Lasten Etnosoi:ta **klo 13–16** (vapaa sisäänpääsy) konserttien ja työpajojen merkeissä, mutta **klo 19** on tarjolla mielenkiintoista ohjelmaa myös aikuisille. Kulttiartistin maineessa oleva Sainkho Namtchylak on äänitaiteilija ja laulajatar, jonka ilmaisu ei tunne rajoja. Keskeisinä elementteinä Sainkhon musiikissa ja äänenkäytössä ovat vapaa improvisaatio sekä kurkkulaulu. Sainkho tunnetaan myös Tuvan ensimmäisenä naispuolisena kurkkulaulajana. Liput 29/18 e.

Ritarihuoneella on **13.11. klo 19** mahdollisuus kuulla hocchiku-huilun suurinta elossa olevaa mestaria, Atsuya Okudaa. Ennen hocchikuun keskittymistään 20-vuotisen jazztrumpettistin uran tehnyt Okuda on improvisaation mestari ja etsii jatkuvasti uusia ilmaisukeinoja instrumentillaan. Liput 20/18 e. Ritarihuone, Ritarikatu 1.

Festivaalin päätteeksi **14.11. klo 19** toteutetaan Stoassa mystisen sufi-musiikin ilta, jossa turkkilaismusiikin yhtye Nefes ja suomalais-senegalilainen Galaxy esiintyvät yhdessä. Festivaalin yhteydessä juhlitaan myös Nefesin levyjulkaisua. Liput 10/7 e.

• Lisää ohjelmatictoja saa Maailman musiikin keskukselta, Hämeentie 34 D, www.globalmusic.fi.

Teatteria

Kuva Tuire Huokaus

Studio Pasilan Paavo 1,5 -näytelmässä Jaakko (Jaakko Saariluoma) ja Martti (Eero Saarinen) adoptoivat pikku-Paavon, joka osoittautuukin 15-vuotiaaksi nuorisorikolliseksi (Petja Lähde).

Paavo 1,5 antaa kyytiä ennakkoluuloille

Helsingin Kaupunginteatterin studio Pasilassa saa 20. marraskuuta ensi-iltansa ruotsalaisen Michael Drukerin Paavo 1,5. Vapauttavan hauska komediasa annetaan kyytiä asenteille ja ennakkoluuloille.

Jaakko Saariluoman ja Eero Saarisen esittämä aviopari odottaa pientä adoptiolastaan Paavoja. Lastenvaunut on hankittu ja vaipanvaihtoa opiskeltu. Lapsi saapuu, mutta hän onkin 15-vuotias homofobinen nuorisorikollinen. Pääsiäispyhäät ovat juuri alkaneet ja vettäkin sataa, joten pettyneiden adoptiovanhempien ei auta kuin ottaa poika kotiinsa.

Adoptioprosessiin liittyvä väärinkäsitys ei helpota sopeutumista puolin eikä

toisin, mutta ensi näkemältä täysin eri maailmoista tulevilla sijaisvanhemmillä ja Paavolla on paljonkin yhteistä. Yhteiskunnalliseen vähemmistöön kuulumisen yhdistää ja auttaa voittamaan ennakkoluulot ja hyväksymään erilaisuuden. Sympaattinen tarina tuntuu todelta, koskettua ja naurattaa.

Näytelmän esitykset **18.11.** alkaen Helsingin Kaupunginteatterin teatteristudio Pasilassa (Ratamestarinkatu 5).

• Liput: 27 e Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 p. 696 27033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,75 e/min +pvm).

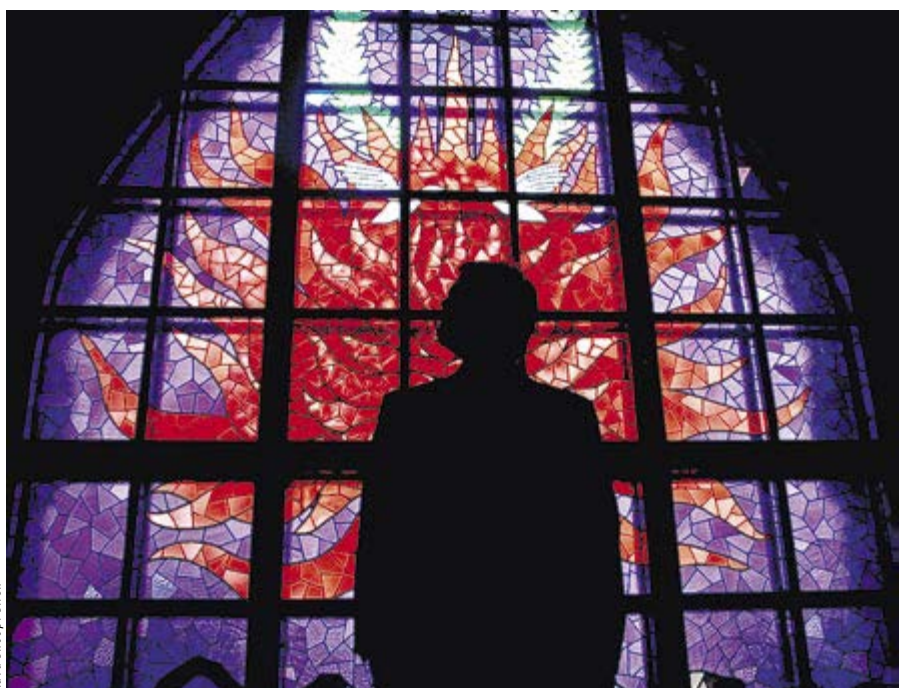
Hugo Simbergin Siivet

Pyhänpäivänä Vuotalossa nähtävä Hugo Simbergin Siivet -monologinäytelmä on huumoripitoinen matka taiteilijoiden maailmaan, jossa matkaopaskaan ei aina tiedä minne ollaan menossa. Esitys yhdistää teatterin, elokuvan ja animaation keinoja. Hugo Simberg oli erityislaatuinen taiteilija. Äärimmäisyydet sulautuvat yhteen hänen maailmassaan. Kuolema

saattoi näyttäytyä elämänmyönteisenä ja sadon vievä halla rakastettavana hahmona. Simberg katseli elämän ja kuoleman kysymyksiä virnistellen, ei kuitenkaan kylmästi tai välinpitämättömästi.

Esitys on **1.11. klo 19.** Liput 11/9 e, p. 310 12000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Kuva Snaepi Siren

Taiteilijat esittäytyvät Krunikassa

Syksyllä toimintansa aloittanut Studio Krunikka tuo iltoihinsa taiteilijoita, jotka kertovat miksi juuri minä teen juuri tätä? Taiteilija Studiolla -iltojen vieraat ovat tuttuja teatteri- ja elokuvamaailmasta. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua keskusteluun.

Jos sinä, niin kyllä minäkin -teemalla seurataan **4.11. klo 19** alkaen vastaanäyttelijän merkitystä. Juha Veijonen ja Eeva Litmanen työskentävät yhteistä esitystä. Mitä tarkoittaa oikeasti itsensä täysillä likoon laittaminen?

Ja entä jos toinen ei vastaa samalla mitalla? Miten kypsä nainen ja keski-ikäistyvä mies löytävät yhteisen rytmin. Kumpi sanelee, jos, eli kun tulee konflikti. Ja miksi teatterimaailma on maailman ainoa työpaikka, jossa voi riidellä tosissaan, ilman että huudosta jää mitään hampaankoloon.

Kokonaisuuden kaipuu **18.11. klo 19**. Vuorossa on Hannu-Pekka Björkman,

Kuva Studio Krunikka, kuvassa Juha Veijonen ja Eeva Litmanen.

mies jota ei tarvitse esitellä. Vai tarvitseeko sittenkin? Tuntemme hänet kyllä rooleistaan, mutta mitä on niiden takana? Ainakin mies, joka etsii pyhyttä, ja ihmistä, joka voisi astella näyttämölle, ei täydellisessä roolissa, vaan kokonaisuena ihmisenä, kaikkinne puutteineen. Miten HP löytää itsensä kokonaisen ihmisen ja kokonaisen näyttelijän, ilta toisensa perään ja onko esiintymislava myös näyttelijän terapiatuoli?

Taiteilija Studiolla -iltoja isännöivät Marko Gustafsson ja Eeva Litmanen.

- Liput 10/6 e, www.lippu.fi.
- Studio Krunikka on turhia kiristelemätön vierailuteatteri freesin kulttuurin ystäville. Krunikan tiloista löytyy teatterisalin lisäksi Bar Krunikka, joka tarjoilee juomat ja herkut.
- Studio Krunikka, Meritullinkatu 33 A, 4 krs. Lisätietoja saa osoitteesta www.studiokrunikka.fi.

Uppoudutaan valistuksen aikaan

Kun taivas ei ollut kuin sininen holvi, johon tähdet oli kiinnitetty, maailmankaikkeus vaikutti minusta pieneltä ja ahtaalta; tunsin itseni ahdistuneeksi. Nykyään, kun on annettu loputtomasti lisää tilaa ja syvyyttä tälle holville, joka on jaettu tuhansiin ja tuhansiin kiertoratoihin, minusta tuntuu, kuin voisin hengittää vapaammin, että ympärilläni on ilmaa ja siten maailmankaikkeus on varmasti aivan toisella tavalla suurenmoinen." Fontenelle: *Entretiens sur la pluralité des mondes* (1686).

Kanneltalossa tutustutaan valistuksen ajan teksteihin, ajatteluun ja musiikkiin **20.11. klo 10 ja 19** esityksessä Maailmojen moninaisuudesta. Ajaton, moderniakin ihmistä puhutteleva esitys on vel-

kaa valistuskirjailija Bernard Le Bovier de Fontenellen (1675–1757) teokselle Keskusteluja maailmojen moninaisuudesta, josta nousee esiin ajatus maailmankuvan laajenemisesta ja erilaisten näkökulmien rinnakkaisuudesta. Esitys koostuu barokin ajan avaruutta käsittelevistä teksteistä ja muun muassa d'Anglebertin, Rameaun, Purcellin ja Corean musiikista. Lisäksi mukana on työryhmäläisten tekemää musiikkia. Musiikki on osittain nauhoitettua, osittain reaaliajassa improvi-soitua. Liput iltaesitykseen 7/5 e, varaukset p. 310 12000 sekä www.lippupalvelu.fi, aamuesitykseen vapaa pääsy, ryhmien ennakkovaraukset p. 310 32415.

- Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi.

Teatteria ja tarinoita Annantalossa

Torstai-iltapalat **13.11. klo 17.30–20.30**: Voimauttavien tarinoiden ilta. Psykologian professori Kirsti Lonka luennoi Leijonaemot-kirjan pohjalta erityislasten vanhemmista klo 17.30. Tarinateatteri Väre esittää vuorovaikutteisia tarinoita erityislasten elämästä klo 19. Vapaa pääsy.

20.11. klo 18 Taikalamput syttyvät. Lyhty ry:n Lamppukoulu ja Annantaloon nuorten taiteilijoiden tekemät Taikalamput syttyvät Lapsen oikeuksien päivänä Annantalon pihalla. Mukana teatteriryhmä Voima. Annantaloon teatteriluokassa Hölmöläistarinoita klo 18.30 (Teatteri Tähdet) ja juhlasalissa Mummon saappaissa soi fox klo 19 (teatteriryhmä Särämä). Vapaa pääsy. Paikkavaraukset 17.11. alkaen p. 310 37185.

28.11. klo 20 & 29.11. klo 14 Friikkisirkus. Lyhty ry:n musiikkityöpajan musiikkiteatteriesitys on kertomus melankolisista friikeistä. Laulut ovat Toni Edelmannin ja Kaj Chydeniuksen sävellyksiä, tekstit

ovat Herman Hessen ja Johan Wolfgang von Goethen. Esitystä ei suositella alle 13-vuotiaille. Vapaa pääsy. Paikkavaraukset p. 310 37185.

- Annantaloon taidekeskus, Annankatu 30, www.annantalo.fi.

Kuva Lyhty ry, kuvassa Friikkisirkus.

Miesten huone

Taidemuseo Tennispalatsi esittelee vuosilta 2001–2008. **Miesten huone** -näyttely on kokonaistaideteos, jonka maalaukset, sarjakuvat ja installaatiot käsittelevät ihmisen matkaa lapsuudesta kypsään aikuisuuteen, muistoja ja niiden kanssa toimeen tulemistä.

Mäkilän monien teosten lähtökohta on omaelämäkerrallinen. Koettu todellisuus sekoittuu taideteoksissa kuitenkin kuvitelmiin ja piilotajunnan kuviin. Unenomaisissa maalauksissa ja veistoksissa vilahtelevat viitteet taiteilijan omaan menneisyyteen, ja sarjakuvassa seikkailee hänen itsensä näköinen mies.

Nuoruuden bändiharrastustaan Mäkilä käsittelee installaatiossa Yritys palauttaa menneisyys. Teos koostuu esiintymislavasta, treenikämpästä, diaesityksestä ja videosta. Esiintymislava tuo elävän musiikin osaksi näyttelyä. Perjantai-iltaisin järjestettävällä Stageklubilla esiintyy sekä musiikin ammattilaisia että nuoria harrastajia.

Jarmo Mäkilän maalarin ura alkoi poliittisesti kuohuvalla 1970-luvulla. Työläisaiheiden jälkeen hän siirsi huomionsa 1980-luvun pintakiiltoiseen kulutus- ja populaarikulttuuriin. Mediakuvia ja mytologisia aiheita yhdistävät maalaukset tekevät Mäkilästä yhden keskeisistä postmo-

Kuva Jouko Vatanen, Jarmo Mäkilä: Taxi van Goghin korvaan, 2003–2005. Daydreamer tittlingin 2. osa.

derneista maalareista. 2000-luvulla Mäkilä on kääntänyt katseensa omaan itseensä.

Näyttelyn yhteydessä julkaistaan *Miesten huone*-kirja sekä Mäkilän kolmas sarjakuva-albumi *Taxi van Goghin korvaan*.

Taidemuseo Tennispalatsin alakerrassa on samanaikaisesti esillä myös 1970-luku – Oudon lähellä. Näyttely on kuvallinen matka aikaan, joka oli toinen, mutta sittenkin yllättävän sama. Oudon lähellä esittelee yli 150 teoksen voimin suomalaisista 1970-luvun taidetta, jonka aiheet ovat henkilökohtaisia, fantasianomaisia, ironisia tai ovelia.

- Taidemuseo Tennispalatsi, Salomonkatu 15, avoinna ti–su klo 11–20.30. Liput: 7/5 euroa. Alle 18 v. ilmainen sisäänkäynti ja perjantaisin museoon pääsevät maksutta kaikki.

Kuva Lastenteatteriyhdistys Pelikan

Venäläistä kulttuuria Vuotalossa

Vuotalossa nautitaan **7.–8.11.** venäläisestä kulttuurista runsaan ohjelman parissa. Kaksipäiväinen tapahtuma tarjoaa nähtävää ja kuultavaa kaikenikäisille.

Perjantaina **7.11.** on ohjelmaa erityisesti lapsille ja nuorille. **Kello 10** esitetään satunäytelmä *Pyörykkä*, joka on tarkoitettu 4–8-vuotiaille. *Pyörykkä* on innostava, vuorovaikutteinen teatteriesitys, joka tutustuttaa venäläiseen kulttuuriin teatterin ja leikin keinoin. Näyttelijöinä ovat Viola Pekkanen ja Svetlana Turunen (vapaa pääsy, pakolliset ennakoilmoittautumiset p. 310 88802). **Kello 17** on vuorossa koko perheen konsertti, jonne on vapaa sisäänkäynti. Illan aikana esiintyy lastenteatteriyhdistys Pelikan, joka tuo tapahtumaan Venäläinen lelu -esityksen. Luvassa on myös

puulusikoilla soittamista! Suomalais-venäläisen koulun tanssiryhmä esittää Irina Pellin koreografian. Nuorten progressiivinen tanssiteatteri Funk U päättää illan.

Lauantaina **8.11.** vietetään venäläistä iltaa **kello 19** alkaen Helsingin Balalaikka-orkesterin, tanssiryhmä Music Hall Finlandian ja venäläisiä romansseja tulkitsevien sopraano Raisa Palmun ja mezzosopraano Hannele Aulasvuon seurassa. Liput 10/7 e, p. 310 12000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

Lauantaina on iltapäivällä luvassa elokuvaesityksiäkin. Niistä saa lisätietoja Vuotalon nettisivuilta. Vuotalon aulassa on esillä myös venäjänkielisten lasten taidenäyttely **4.–16.11.**

- Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

Sång och saft i salongen

Victor, Hugo, Felix, Ida och August och alla de andra barnen sitter, ligger, står eller skuttar framför Apan Anders. De klappar händer, de klappar sig på knäna och de viftar med armar och ben. De agerar som den bästa sortens publik, lyssnar med förtjusning och tar del i allt.

Men så har Apan Anders också en hel del rutin bakom sig. Apan Anders eller **Anders Grönroos**, som han heter på riktigt, har ägnat sig åt barnmusik på heltid sedan 1994.

"Jag har faktiskt ett ganska tufft turnéprogram och jag står på scen 180 gånger per år", säger han och tillägger med ett skratt:

"Fast i motsats till de flesta musiker som turnerar land och rike runt och har spelningar sent på kvällen brukar jag börja mina vid niosnåret på morgonen och vanligen är jag färdig efter lunch."

Han säger att han ofta har två spelningar per dag. Den stora publiken finns i skolorna och daghemmen. "Alla barn har inte föräldrar som har möjlighet att skjutsa barnen på konserter och pro-

gram. Därför känns det angeläget med spelningar i skolor och daghem."

Grönroos är utbildad barnträdgårdslärare och har lätt för att engagera barnen. På Saftsalongen har tjugofem barn samlats för att höra Apan Anders. Barnen lyssnar artigt på nya, okända stycken men det är de gamla låtarna som får dem på benen. Och när han varvar sin egen repertoar med klassiker som Här kommer Pippi Långstrump sjunger också de minsta med.

En dryg halvtimme är ganska lagom för barn som är snäppet över två år. Sedan blir det lite för mycket spring i benen. Och dessutom finns ett lockbete en trappa ner, saft och kex.

"Det tar nog snart slut, pappa", ropar Felix åt sin pappa mellan låtarna medan lilla Ida helst skulle ha fortsatt dansa i takt till musiken. Men när

barnen trängs runt saftglaset och korgen som är fylld till brädden med kex är alla nöjda.

Saftsalongen i Luckan pågår varannan lördag och är redan något av en tradition. I höst återstår Saftsalonger den 1, 22 och 29 november samt på Luciadagen den 13 december.

Saftsalongen startade för flera år sedan och efterfrågan på barnprogram har varit så stor att man nu utvidgar med mera verksamheter för de minsta. Busklubben, Musikstugan och Clownäventyr är de nya given.

Busklubben är avsedd för barn med vuxet sällskap och ger de yngsta möjlighet att uttrycka sig med färger, former, rörelse, ljud, musik och dans. Busklubben möts i höst på torsdagar kl. 9.30–10.30 åtminstone den 30 oktober samt 6, 13, 20 och 27 november med olika tema för varje gång.

Musikstugan söker sin inspiration ur sagans värld och är också avsedd för barn i vuxet sällskap. Musikstugan ordnas 7 och 28 november. Ingen avgift för vare sig Busklubben eller Musikstugan.

Och Clownäventyr blir det på lördagarna 8 november och 6 december kl. 13. Avgiften är 4 euro för ett barn och en förälder. **Zusan Söderström** i Luckan ger mera information om Busklubben, Musikstugan och Clownäventyr på tfn 020 773 8400 eller på zusan.soderstrom@luckan.fi.

Rastis i Nordsjö är skådesplatsen för flera barnvenemang i november. Söndagen den 2 november är det barnteater för hela slanten. Kl. 14 gästas Teater Taimine Rastis med Piece of Cake, en fartfylld språkresa från 1808 till i dag och på finlandssvenska, rikssvenska, finska, ryska, franska och framförallt bad english. Bygger på **Tove Appelgrens** pjäs.

Samma dag kl. 18 uppträder svenska Pygméteatern med föreställningen Vad sägerru nu då? Det handlar om en musikalisk saga med dockor, skådespelare och skuggspel.

Följande söndag, den 9 november firar Rastis farsdag med allsången, Sång på gång kl. 14 med Benny Törnroos som ställer sig på scen på nytt kl. 17 med Muminkonsert. Och den 23 november kl. 17 tar Totemteatern plats op Rastis med En kort beskrivning av hela världen, en ordlös föreställning med musik och visuella lek.

Gamlasgården på Klarinettvägen i Gamlas får också besök av Pygméteatern med pjäsen Vad sägerru nu då? Det sker den 29 oktober kl. 10.

Och på Gamlasgården visas den 2 november två svenska filmer för barn. Filmen Lejontämjaren handlar om skolpojken Simon som blir retad både i skolan och hemma. Filmen som visas kl. 14 är avsedd för elever i årskurs 2–5. Samma kväll kl. 18 står filmen Vinnare och förlorare i turen. Den är avsedd för hela familjen.

Sagostunderna för barn i biblioteket i Stoa i Östra centrum fortsätter på tisdagar kl. 9.30–10 fram till mitten av december.

Här betjänar vi på svenska.

Diplom och applåd för svensk service

Som en uppmuntran till och som tack för god service på svenska uppmärksammar Luckan företag och företagare med ett Luckandiplom.

”Det är inte vilket diplom som helst. Företagaren ska verkligen ha förtjänat det och vi testar kunskaperna i svenska. Och om diplommet blir beviljat kan det hända att vi gör stickprov. Diplommet är giltigt bara ett år, sedan ska man förtjäna det på nytt”, säger **Jessica Lerche**, chef på Luckan. Hon påpekar samtidigt att Luckan inte agerar språkpolis.

Ett tiotal företag och företagare har redan hunnit få diplommet och klistermärket som man kan fästa till exempel i fönstret på butiken eller kafét. På märket står Här betjänar vi på svenska!

Det är inte Luckan som har tagit initiativ till utmärkelsen utan svenskspråkiga helsingforsare och andra som rör sig i stan och gärna vill ha service på svenska.

Vem som helst kan tipsa Luckan om företag som är förtjänat av diplommet. De som redan har klarat test och kriterier finns på Luckans hemsida. Synligheten är inte obetydlig, Luckan har över 300 000 besökare på sina webbsidor.

”Och för dem som inte klarar språktestet erbjuder vi språkpaketet Våga tala. Det är inte gratis men via oss blir det lite billigare.”

Diplomet är dock inte avsett för den offentliga sektorn där servicen på svenska förutsätts vara god.

Nytt på Luckan är också den virtuella rekryteringstjänsten.

”Rekrytjänsten är anslagstavla för företag som söker svenskspråkig personal. Svenskan är alltså den gemensamma nämnaren för både dem som söker personal och dem som söker jobb.”

Foto Lef Weckström

65+ och coach

Dålig balans, muskelsvaghet, yrsel, sjukdom och trötthet är vanliga orsaker till att folk faller och skadar sig. Men många fallolyckor kan undvikas. Ett sätt är att röra på sig och få bättre kondition. Och där kommer ungefär jämnåriga ”tränare” in i bilden. Förebilden finns i Norge där man har förebyggt fallolyckor med framgång. I Helsingfors är verksamheten Coach 65+ först i startgropen men meningen är att etablera programmet bland äldre och pensionärer också i stan.

”Först gäller det att utbilda coacher. Folkhälsan står för utbildningen och ersätter kostnader. En coach kan leda sin grupp på stavgång, ordna med sittgymnastik eller sittdans eller annan fysisk verksamhet”, säger **Malin Grönroos** som koordinerar coach 65+ i Nyland. Grönroos tar emot anmälningar om både intresse för att verka som coach 65+ eller delta i någon grupp. Coach 65+ fungerar på frivillig basis. Man når Malin Grönroos på tfn 044 788 5971.

I korthet

Författare på Nifin

Nordens institut i Finland, som verkar på Kajsanie-migatan 9, ordnar i höst ytterligare tre författarkvällar. Den 27 oktober kl. 17 är det Naja Marie Aitd från Danmark som berättar om sitt författarskap. Intervjuare är Monika Fagerholm.

Den 5 november kl. 18 ställer isländska deckarförfattaren Aevor Örn Josepsson upp. Han har bland annat blivit nominerad till det stora nordiska deckarpriset, Glasnyckeln. Och den 19 november kl. 18 är det Elsie Johansson från Sverige som besöker Nifin för att samtala om sina böcker.

Nyländsk litteraturmatiné

Den traditionella nyländska litteraturmatiné på Arbis ordnas i år lördagen den 29 november i festsalen. I programmet medverkar flera författare och så har publiken möjlighet att köpa böcker till specialpris.

Men innan det möter författaren Annika Luther förlagsredaktören Tapani Ritamäki och diskuterar hennes bok Brev till världens ände. Det sker den 6 november kl. 18.05.

Önskedikten på Rastis

Söndagen den 23 november med start kl. 14 läser skådespelaren Marjorita Huldén med vänner åhörarnas favoritdikter på svenska. Och den 27 november kl. 19 spelar Helsingfors saxofonorkesterförening upp med konsert.

Bytardag för skidor och sånt

Behöver du skidor, skridskor eller annan vintersportutrustning? Eller vill du bli av med dina skidor, skridskor eller hockeyklubbor. Ett bra och billigt sätt är att byta grejer. Arbis bjuder på tillfället den 21 november kl. 16–20.

Duell i snapsvisor

Den traditionella landskampen i snapsvisor går av stapeln den 15 november kl. 12 på restaurang Kajsanie. Det är Finland och Sverige som går en duell i tävlan om de roligaste snapsvisorna. Arrangör är Finlands rimakademi.

Nästan snart jul igen!

Notera redan nu i almanackan datum för Arbis populära julvaka med traditionellt pepparkaksstök och ljusstöp. I år tillverkar man julpynt genom att återvinna olika material. Julvakan är fredagen den 28 november kl. 17–22. Allt till självkostnadspris.

Svenska dagen fyller 100 år och firar stort

Svenska dagen firar i år 100-årsjubileum och det sätter följaktligen guldkant på begivenheterna i år. Det blir hela tre huvudfester, i Helsingfors, Vasa och Åbo. Och i Helsingfors ordnar folktinget tre olika program.

I Gamla hamnen på Skatudden firar man med jazz, körsång, buffé, tal av bland andra president Tarja Halonen och slutligen står Peter Jöback på scen.

På Tavastia blir det barnkalas på förmiddagen och eftermiddagsfest för unga. Barnen blir

underhållna av Säs & Kopp och Djungeltruman, de unga av Sturm und Drang.

Festgudstjänsten hålls kl. 16.30 i Domkyrkan.

Folktingets fester är inte de enda. Ekonomiska samfundet arrangerar ett seminarium med rubriken Mediernas framtid. Scenen är yrkes-högskolan Arcada och de medverkande är bland andra koncernchefen Jonas Bonnier på Bonnier ab, Hbl:s nya chefredaktör Hannu Olkinuora och professor Tom Moring på Helsingfors universitet. Förhandsanmälan är en förutsätt-

ning och görs på anmalning@ekonomiskasamfundet.fi, senast den 31 oktober. Arcada bjuder på buffé och vin efteråt.

I lite mindre skala men firar gör också Nordsjö lågstadieskola. Det blir svenska dagen-fest på kvällen i skolhuset Rastis. Nordsjö lågstadieskola firar samtidigt sitt eget 125-årsjubileum.

Svenska dagen har sitt upphov i ett beslut som svenska folkpartiets styrelse tog 1907. Man ville införa en särskild svensk dag. Det var en reaktion på finlandssvenskarnas försvagade

ställning efter lantdagsreformen 1906. Svenska dagen skulle verka för den svenska befolkningens sammanhållning och dagen man slutligen valde var den 6 november, dagen då Gustav II Adolf dog i slaget vid Lützen 1832.

Numera är programmet kring svenska dagen brett och inkluderar den så kallade svenska veckan; en uppsjö av verksamheter som utspelar sig på olika håll i stan. Programmet under svenska veckan finns sammanställt på internet, www.svenskaveckan.fi.

Med elever från hela världen

Foto Leif Weckström

Hon har elever som kommer från Iran, Italien, Brasilien, Rwanda, Ukraina, Spanien och många andra länder. De går i lågstudier som Minerva, Brändö, Åshöjden och Blomängen.

"Den gemensamma nämnaren är att de behöver någon form av stöd för sina kunskaper i svenska". Det säger **Sara Razai** som är stödlärare för barn med invandrabakgrund och som går i någon av de svenska lågstadierna i stan. Razai pendlar mellan skolorna och byter med

andra ord arbetsplats så gott som varje dag i veckan.

"Barnen har väldigt varierande bakgrund. Någon är flykting, en annan har föräldrar som är flyktingar. En del har en finlandssvensk förälder som har återvänt till hemlandet efter många år utomlands. Och så finns de barnen vars föräldrar med utländsk ursprung har fått jobb i Helsingfors", säger hon och tillägger:

"I gruppen ingår också barn till diplomater."

Det är alltså en heterogen grupp barn som Sara Razai undervisar. I dag har hon sexton elever i fyra fem skolor men i de svenska skolorna i stan går omkring åttio barn med annat hemspråk än finska eller svenska. Man räknar med att barnen i de svenska skolorna representerar drygt tjuugo olika språk.

"Orsakerna till att barnen går i svensk skola är många. En del kanske har en svenskspråkig förälder, andra väljer svensk skola för att de har kommit till Helsing-

✎ *Vardag i Brändö lågstadium. Sara Razai flankeras av Akam och Sima från Iran och Olena och Andrej från Ukraina. Och barnen intygar att Sara är den snällaste av alla lärare.*

fors från Sverige eller via Österbotten eller Åland."

Sara Razai ägnar sig främst åt att stärka invandrabarnens känsla för det svenska språket. Det handlar om att bygga upp ordförrådet, repetera grammatik och arbeta med lästräning och skrivträning. Stödundervisningen utgår från ålder och behov.

"Och framförallt utgår allt från att barnen har olika hemspråk, inte från att de har invandrabakgrund. Barnen går inte heller i skilda invandrarclasser utan får stöd utanför den vanliga klassen."

Men hon fungerar också som stöd i andra ämnen.

"Barn som talar ett annat språk hemma och klarar vardagssvenskan alldeles utmärkt kan ha oanade svårigheter i undervisningen av specifika ämnen som till exempel natur och miljö. Då kan läraren ta upp frågor som barnen inte har diskuterat på svenska med någon. De behöver helt enkelt ett språkligt stöd för att förstå innehållet på timmen."

Razai är lärare i modersmål och engelska och har personlig nära anknytning till invandrarbarn och invandrapolitik. Hon är visserligen född och uppvuxen i Kristinestad i Österbotten men är gift med Azizwal från Afghanistan och hemspråken hos familjen är svenska och persiska.

Det är utbildningsverket som ordnar med stödet till invandrabarnen i de svenska skolorna. Undervisningschefen **Niclas Grönholm** understryker betydelsen av invandrarläraren. "Uppdraget är att påverka attityder och handleda andra lärare i arbetet med invandrabarn. Både barnen och lärarna har stöd i invandrarläraren."

Bron till de svenska alternativen

Det började med Ny i stan och utvecklades till Bridge, bron som ska dels hjälpa invandrare på traven, dels leda invandrare till den svenskspråkiga världen i stan. Bridge är än så länge ett projekt som fungerar med hjälp av stöd från penningautomatföreningen, Ray. Som bäst väntar man på besked om nytt stöd för de följande två åren.

I praktiken är det **Ann-Jolin Grüne** som personifierar Bridge. Hon har sitt "kontor" i Luckan på Simonsgatan och finns på plats åtminstone alltid på måndagar och onsdagar.

"Bridge handlar om att ge information, handledning och stöd åt invandrare som behöver hjälp med att hitta arbete, studieplatser och service till barnfamiljer. Och jag informerar i synnerhet om de finlandssvenska alternativen", säger hon.

Med invandrare avses allt från utländska studerande till nyligen inflyttade män-

niskor med utländsk bakgrund. "Ganska många som söker sig till Bridge har haft kontakt med svenskan. Antingen har man bott i Sverige eller kommit till Finland via Österbotten. Nyligen hade jag besök

av en man som bott i Sverige, flyttat till Finland och nu vill veta om möjligheterna att bli biodlare."

Ann-Jolin Grüne, 30 år, har studerat i England och arbetar nu på sin avhand-

ling vid institutionen för uandsforskning vid Helsingfors universitet. Hon har haft flera uppdrag som tangerar kommunalt beslutsfattande och vet var man ska hitta information om utbildning, service, arbete och även gällande bestämmelser, regler och lagar.

Bridge ordnar i höst tillsammans med Arbis en grundkurs i svenska för invandrare. "Kursen blev direkt fullsatt med många i kö. Eventuellt blir det en extra kurs i januari", säger hon och fortsätter:

"För att komplettera bilden av den finlandssvenska verkligheten och visa att svenska är ett levande språk i Finland ingår några studiebesök i kursen. Man besöker Hufvudstadsbladet och ser Kungen i Mumindalen på Svenska teatern."

Ann-Jolin Grüne finns på plats måndagar och onsdagar kl. 11–16 och nås på tfn 040 485 9639, bridge@luckan.fi. Mera information finns på www.luckan.fi/bridge.

Foto Leif Weckström

Faija

Marraskuun kuudentena 1947 oli samanlainen keli ku usein siihen aikaan vuodesta on. Blosas ja mäti räntää. Kolmimastonen moottorikaljaasi Saturn pusi siin hiivarissa Pohjanlahtee etelään päin suunnilleen Porin kohdalla. Se oli lähteny Ykspihlajasta yli viikkoo aikasemmin. Saturn oli bygattu Virossa 1913 eikä ollu missään timmis kondikses, mut mikäs kippo nyt krigun jälkeen ois ollu. Oltiin föraamas vedulastii Göteborgiin. Mut kaikki ei mennykkää niinku piti. Blosis ylty rajuks syysmyrskyks, botski ajautu matalikolle ja vodaa rupes tulviin sisälle. Oli pakko lemnaa purkki. Mitä silloin ihan tarkkaan tapahtu, sitä ei kukaan tiedä. Yheksän hengen miehistöst ei jääny ykskään siit kaveeraan.

Mä olin pitkän aikaa funtsannu, et tarttis ottaa selvää, mikä mies mun faija oikeen oli. Mulla oli siit vaan hajanaisii muistikuvii. Oli ollu krigu ja mä olin ollu landella melkeen koko sen ajan. Faija oli ollu siellä, missä äijät siihen aikaan oli. Mutsin kans ei oikeen koskaan ollu puheta siitä, millasen kundin kans se oli aikanaan menny jiftikseen. Jotain mä olin kuullu kesiksinä landella, ne ku oli faijan sukulaisii, mut muuten muistot on kai ollu enempi mielikuvii. Ku ei oo enää ketä jututtaa, tartti ottaa mutsilt jääneet lodjut ja kansiot auki ja rupee elämäkertaa byggaan. Vanhoi fotoi tsiigailamalla rupes muotoutuun kuva snadin kundin lyhkäsest elämästä.

Ekas fotos stonda neljä kundii Kaivarin kaltsilla bulit lätsät knubbis ja sprigi päällä. Vuoslukuu siin ei oo, mut kundien pärstät on sen näkösi, et faija ei voi olla parii kymppii enemppää. Stadin kundi kakslytluvun lopulla.

Sitte on pari fotoo Kastelholmin kannelt. Toises skönemaneil on haalarit päällä ja toises sprigit ja skragat kaulassa. Taitaa fajjal ja muilla kundeil olla tulos vapaailta.

Sit on menny muutama vuosi. Ollaan Naistenklinikan kaltsilla. Eldari on saanu sen kainaloon tsögepiian. Siitäki fotost mä hogasin, et faija osas kliffasti panna ittensä semmoseen asentoon, ettei voinu hiffaa kuin snadi kundi se loppujen lopuks oli – pari senttii mutsii lyhkäsempi.

Sitte eldari ja tsögepiika on menny jiftikseen ja vaunuis goisaa snadi friidu. Fajjal on berberi ja borsa ja mutsi stonda vänkästi vähän niinku snujus, ihan ku se haluis panna itteensä snadisti kasaan. Vaunut on kans komeet, semmoseet mustat neliskanttiset.

Karjalohjalla budjas fajjan eno, Karjalohjan pappa ja sen perhe. Sinne mut sendattiin kesiksinä landelle ja sinne faija ja mutsiki tuli aina ku ne vaan kerkes. Jengi siel landella venttas aina niit, duunii ku oli varattu kummallekki. Yhes fotossa faija ja pappa kyntää peltoa. Pappa on hespana ja faija skuffaa auraa.

Piirros Arto Nyyssänen

Kriguajast en just fotoja hitannu. Pari oli semmosta, ku faija on isommas porukassa, taitaa olla asemasodan aikaa, ku kundit tsittaa ja griinailee josain metskussa. Mut löyty sotilaspassi: erikoiskoulutus it-tykin lataaja, stiftat numeroo 42 ja kaasunaamari 2. Vapautettu 1941 täysinpalvelleena, mut astunu takas palvelukseen 1943 It-joukkoihin.

Krigu loppu aikanaan ja faija hinku skönelle. Se oli ennen rindikselle menoo käynny teollisuuskouluu ja nyt se pääs kakkoskonemesuks moottorikuunari Merihelmeen. Muistan, ku mentiin mutsin kans treffaani fajjaa Jätikkeseen. Mä tsittasin sen punkan reunalla ja se mursi mulle biitin sokruu ja lopun klöntin sain messiin himaan. Siin botskis ois kandenu olla pitempäänki. Se seilas viel monii vuosia. Mut faija tykkäs, et se bytskaa toiseen, snadimpaan kippon. Kai se sai enempi liksaa, ku se oli siin ainoo konemesu.

Mutsi meni Ykspihlajaan fajjaa tsiigaan ennenku Saturn lähti. Faija oli luvannu tuoda mulle kumiboltsin, rotsikankaan ja – figelin. Niit ei ikinä tullu ja viimeses fotossa stonda Malmin graviksel mutsin ja fajjan systerin välis kymmenvuotias friidu vanhas, liian snadis talvirotsissa.

Marraskuun seittemäs 1947 mutsi herätteli mua. Se oli jotenki kumman näkönen, ku se stondas siin alkooviverhojen välis – öögat pussilla ja buli vilahuivi knubbin ympärillä: ”Sun ei tartte tänään mennä kouluun.”

Fajjaa oli ajan mittaan ikävä, varsinki aina silloin, ku ois tarttenu jonkun puolii pitämään. Sitä figelii mä joskus funtsasin, vähän sil staililla, et ”voiku olis viulu, voi ku osais soittaa.”

Raija Tervomaa

• raija.tervomaa@kolumbus.fi

■ Tilastoitua tietoa

Viimeaikaisia väestömuutoksia

Helsingin väkiluku jatkaa kasvuaan. Vuodenvaihteessa kaupungin väkiluku oli 568 531 henkeä. Kasvun painopiste suuntautuu Itäisen ja Koillisen suurpiirin alueille. Voimakkaimmillaan kasvu on alueilla, joissa rakennetaan uutta. Helsingin seutu sai alkuvuoden tietojen mukaan muuttovoittoa ulkomailta 2 814 ja kotimaasta 1 605 henkeä.

Juuri ilmestynyt Väestömuutokset alueittain Helsingissä 2004–2007 tarkastelee väkiluvun muutosta, syntyvyyttä, kuolleisuutta, muuttoliikettä sekä yksinasumista. Tilastot paljastavat, että reilu neljäsosa helsinkiläisistä asuu yksin. Heistä suurimmalla osalla koti on Torkkelinmäellä Kalliolla ja Harjun alueella.

Yksityishenkilöiden tulot

Tietokeskuksen tänä vuonna ilmestyneet tilastojulkaisut paljastavat, että helsinkiläiset tienasivat vuonna 2006 keskimäärin 28 333 euroa. Veroja ja veroluonteisia maksuja heille kertyi keskimäärin 7 520 euroa maksajaa kohden. Yksittäisen tulonsaajan tienestit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna runsaat 7 prosenttia. Ansiotulon saajien määrä lisääntyi noin 3 500 henkilöllä. (Yksityishenkilöiden tulot ja verot vuonna 2006). Saman vuoden tietoihin pohjautuva tutkimus kertoo, että Helsingissä ja New Yorkissa palkat olivat lähes samaa tasoa. Korkeimmat palkat ansaittiin Kööpenhaminassa, Oslolla ja Zürichissä. (Helsingin Seudun suunnat 3/2008).

Asumisen hinnat

Omistusasuntojen keskihinnat olivat huhti-kesäkuussa keskimäärin 3 329 euroa neliöltä. Helsingin neljän kalleusalueen hinnat vaihtelivat 2 413–4 779 euroon neliötä kohden. Samalla ajanjaksolla vuokra-asumisen vertailuissa kuukausittainen keskivuokra vapaa-rahoinneissa asunnoissa vaihteli 12,83–13,91 euron välillä riippuen asuntojen iästä. Arava-vuokra-asunnoissa joutui asumisestaan maksamaan keskimäärin 9,38 euroa neliöltä.

• Kaupungin tilastojulkaisuja saa Tietokeskuksen kirjastosta, Siltasaarekatu 18–20 A, 5 krs. ja tilastokeskus.tilaukset@hel.fi. Lisätietoja osoitteesta www.hel.fi/tietokeskus.

Lukijakilpailu

Postikortti yksityiskokemuksista

Komea jugendtal on ikuistettu alkuperäisasussaan sata vuotta sitten.

Missä päin pääkaupunkia se sijaitsee, tai millä nimellä helsinkiläiset tuntevat tämän keskeisellä paikalla olevan rakennuksen?

Vastaukset pyydetään toimittamaan 10.11. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Postikortti valokuvaaja A. V. Heikkineen yksityiskokemuksista

Viimeksi kysymyskuva esitti janoaan sammuttavaa tyttöä 1940-luvun Helsingissä. Kuvan vesiposti sijaitsi Taka-Töölössä, Topeliuksen-, Humaliston- ja Eino Leinon katujen risteyksessä.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi Christina Eriksson. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelemme!

PalveluInfo

Ennakkovaroituksia liukkaudesta kännykkään

Helsingin rakennusvirasto varoittaa tulevina talvena kaupunkilaisia liukkaista jalankulkukeleistä tekstiviesteillä. Utta palvelua kokeillaan Lauttasaarella ja Etu-Töölössä.

Kun talvihoidon päivystäjä havaitsee jalkakäytävien muuttuneen vaarallisen liukkaiksi, hän lähettää varoituksen tekstiviestillä, joka välittyy kaikille varoituspalveluun liittyneille kaupunkilaisille. Palvelu on maksuton.

Jotta varoitukset eivät kokisi inflaatiota, liukkaudesta varoitetaan vain tosi tarpeeseen eli silloin, kun jalkakäytävät ovat muuttuneet selkeästi aiempaa liukkaam-

miksi. Kokeilun tavoitteena on vähentää liukastumisia ja niistä aiheutuvia kustannuksia.

Helsingissä tapahtuu vuosittain tuhansia hoitoa vaativia liukastumisonnettomuuksia, joiden kustannukset nousevat kymmeniin miljooniin euroihin.

Jos kokeilu onnistuu, palvelua voidaan tulevina talvina laajentaa kattamaan koko Helsinki. Vastaavaa varoituspalvelua on aiemmin kokeiltu Lahdessa hyvin tuloksin.

Rakennusvirasto on lähettänyt ohjeet palveluun liittymisestä postinumeroalueiden 10, 21 ja 20 kotitalouksiin.

Tietokoneet tutuiksi Lasipalatsissa

Lasipalatsin Kohtaamispaikalla järjestetään suosituiksi tulleita tietokoneopastuksia. Kurssit ovat kertaluonteisia ja tapahtuvat ryhmäopastuksina, jotka kestävät kaksi tuntia. Ne ovat maksuttomia ja niihin voi osallistua ilman ennakoilmoittautumista.

- **Internetin alkeisiin** voi tutustua tiistaisin 11. ja 25.11. sekä 9.12. kello 16–18.
- **Hankitaan sähköposti-osoite ja opitaan sen peruskäyttö** keskiviikkoisin 12. ja 26.11. sekä 10.12. kello 16–18. Kurssilla hiiren käytön hallinta on suositeltavaa.
- **Sähköinen asiointi – miten löytää pal-**

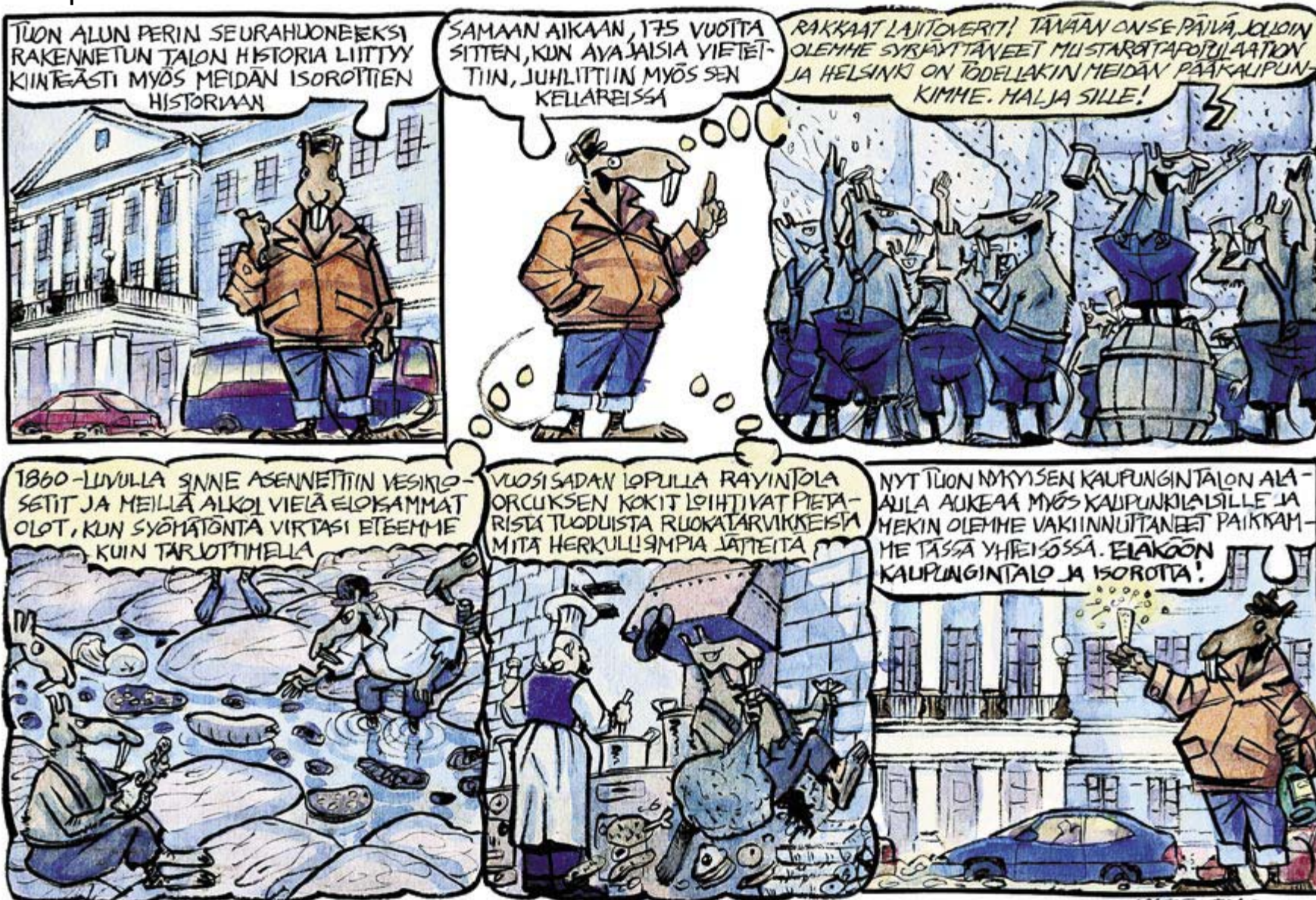
veluja verkosta torstaisin 13. ja 27.11. sekä 11.12. kello 16–18.

- **Skype-kursseilla** opetellaan soittamaan nettipuheluita torstaina 13.11. kello 13–15.

Kohtaamispaikan henkilökunta opastaa myös digitaalisessa kuvankäsittelyssä. Photoshop-kurssi järjestetään 6. ja 19.11. Ilmoittautumiset ja lisätiedot saa numerosta 310 85900 tai käymällä Kohtaamispaikan neuvonnassa.

- Helsingin kaupunginkirjaston Kohtaamispaikka, Mannerheimintie 22–24, 2. krs., avoinna ma ja to–pe klo 11–18, ti–ke klo 11–20.

Rottapoika Stadissa

Piirränyt ja käsikirjoittanut Arto Nyssönen

Arto "Artsi" Nyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Tyrväinen kannustaa rentoon vuoropuheluun

Värikkäästi pukeutuneen johtaja **Paiju Tyrväisen** työhuoneesta on näköala kattoterassille, jonka takaa vaahterat ja pihlajat hehkuvat ruskan väreisä. Lehtien lomasta pilkottavat Stoaan edustalla olevan ulkoilmataideteoksen siniset pylväät.

Tyrväinen johtaa neljää itäisen Helsingin kulttuuritaloa. Stoa täyttää ensi vuonna 25 vuotta, Vuotalo ja Nordsjö-Rastis ovat uudempia tulokkaita. Romanttinen Aino Aektén huvila on myös Tyrväisen käsissä.

Sukunimi Tyrväinen tuo monille mieleen johtajan isän oopperalaulaja **Veikko Tyrväisen**. Isä kannusti tytärtään laulamaan, mutta hevoset ja ratsastaminen kiinnostivat tyttöä enemmän.

Äidin isä oli juristi, ja joku ehdotti nuorelle tytölle juristin uraa. Tyrväinen valmistuikin oikeustieteen kandidaatiksi. Elämään piti saada kova ydin, jonka ympärille saattaisi yhdistää jotakin henkeväää ja luovaa. Tyrväinen huomasi kuitenkin, että kulttuuri veti häntä puoleensa enemmän kuin asianajotoiminta. Musiikki palasi Tyrväisen elämään, kun hän avioitui pianisti **Matti Perttulan** kanssa, joka on nyt Sibelius Akatemian orkesterisointien osaston johtaja. Perheeseen kuuluu myös 15-vuotias musiikkipainotteisessa koulussa opiskeleva poika **Theo**.

Enemmän yrittäjä kuin virkamies

Tyrväinen on esimies, jolla on kulttuuriasiakseksuksen lukuun työskenteleviä alaisia johdettavanaan vajaan 30. Henkilöstöjohtaminen ja byrokratia hoituvat helposti laki-ihmiseltä. Haasteellisempaa on sen sijaan ennustaa tulevaisuutta ja kulttuurin tulevia tarpeita.

Äskettäin 50 vuotta täyttänyt johtaja korostaa puheessaan herkällä korvalla kuuntelun taitoa, jota selviää minkälaista lisäarvoa ihmiset haluavat arkeensa. "On myös seurattava aikaa, että saa kiinni ja osaa tarjota sitä mikä on ilmassa", Tyrväinen toteaa.

"Itä-Helsingissä on ennakkoluulottomampi ilmapiiri kuin keskustassa. Täällä ilmiöt testautuvat, tulee mieleen Lontoon East End. Tähän voivat sopia jotkut ideat, joita ei voi ajatella muualla. Voi olla, että ilmiöt tulevat ja menevät nopeammin ja kevyemmin kuin keskustassa", Tyrväinen sanoo.

"Stoassa haluamme olla alustana myös uusien taidealojen kehitykselle, kuten nykytanssille tai uudelle sirkukselle, joiden kehitystä olemme olleet mahdollistamassa. Stoaan ensimmäinen nimikkoteatteri on tanssija **Jyrki Karttunen**. Suurin yleisöme koostuu tanssiyleisöstä. Uusi sirkus, naamio-teatteri, teatteri, kevyt musiikki ja nyt myös kirjallisuus ovat suosittuja."

Tyrväisen mukaan Stoaan kirjaston lainausmäärät ovat Helsingin huippua, ja työväenopiston tunteja pidetään enemmän kuin muissa kaupungin yksiköissä. Kaikkiaan Stoassa oli viime vuonna käyntejä 635 223. Kasvua oli edeltävään vuoteen verrattuna neljä prosenttia.

"Tutkimusten mukaan helsinkiläiset ovat Euroopan tyytyväisimpiä kulttuuripalveluihin, mikä kannustaa tähän työhön. Kulttuuriasiakseksuksella eli kulkella on hyviä, sitoutuneita työntekijöitä ja meille tullaan mielellään töihin", Tyrväinen kertoo.

Tulevaisuus ilman valmista kaavaa

Tyrväisen koti-ikkunasta näkyy Sinebrychoffin puisto. "Haluan asua keskustassa, mutta nähdä silti vihreää. Jaan tänä syksynä aikani työn, lisensiaattitutkimuksen, muuton ja perheen kesken. Muuton keskellä yritän miettiä kunnan harkintavaltaa taiteen julkisessa rahoittamisessa, joka on lisensiaattityö-

ni aihe. Ylimääräistä aikaa ei ole, mutta olen aina ollut ahne elämälle", Tyrväinen paljastaa.

Vapaa-aikaa vietetään perheen kanssa Espoon Luukissa. Tyrväisen saattaa myös nähdä uimassa, juoksulenkillä, Stoaan kuntosalilla tai pojan kanssa pelaamassa golfia.

Oma tulevaisuus on tarkoituksella melko avoin, Tyrväinen antaa elämän kuljettaa. "Minulle on tärkeää säilyttää uteliaisuus ja halu kehittyä ja kehittää. Suhtaudun positiivisesti siihen, että Itäkeskukseen on suunnitteilla täydennysrakentamista. On tärkeää, että väestörakenne säilyy monipuolisena. Kaupunki kasvaa myös Sipoon liitosalueen myötä."

Ei ole olemassa valmista kaavaa, jota voisi suoraan soveltaa kulttuurikentän tulevaisuuteen", Tyrväinen toteaa.

Haluttua kulttuuria

"Enää kulttuuria ei tarvitse puolustella, koska sitä halutaan. Nykyinen kaupunginjohto on hyvin kulttuurimyönteinen. Vaikuttaminen on Helsingissä helppoa, koska kaupungin organisaatio on matala. Kulkesta on suora reitti apulais- ja kaupunginjohtajalle saakka. Euroviisujen järjestäminen on hyvä esimerkki siitä, että saatiin integroitua mukaan oikeita ihmisiä ja pystyttiin toteuttamaan vaativa tilaisuus nopealla aikataululla", Tyrväinen jatkaa.

"Kuitenkaan ei ole varaa tuudittautua nykyiseen tilaan ja laiskistua. Helsingin kulttuurielämä tulee kokemaan suuria muutoksia, kun väkeä jää eläkkeelle viiden vuoden kuluessa. Mistä löytyvät ne ihmiset, jotka sitoutuvat asialleen yhtä lujasti kuin vaikkapa Itä-Helsingin musiikkiopiston rehtori ja musiikkiopeuksen pioneeri **Géza Silvay**? Muita haasteita ovat muun muassa monikulttuurisuus sekä väestön ikääntyminen ja sen myötä tulevien verorahojen riittävyys."

Tyrväinen on todella tyytyväinen, kun saa tehdä työtä helsinkiläisten kanssa ja heidän ilokseen.

"Urbaani kaupunkikulttuuri on kiinnostavassa vaiheessa, ja uudet kaupunkitapahtumat kehittävät koko alaa. Meillä alkaa nyt olla sellainen moniääninen kulttuurikirjo, joka suurkaupungilla pitää olla. Kulttuurista on tullut oma ammattimainen kenttänsä, jonka arvostus on kasvanut nopeasti. Kulttuuri tekee kaupungista elävemmän ja houkuttelee lisää luovuutta. Esimerkiksi Kontupiste ja Mellari ovat hyviä malleja matalan kynnyksen kulttuurikeskusta. Yksityisen ja julkisen rahoituksen yhdistävät Kulttuuritehdas Korjaamo ja Suvilahden kulttuurikeskus ovat myös kiinnostavia seurattavia."

"Nautin myös kuvataiteesta. Lisäksi luen paljon, ja olen ilahunut Stoassa järjestettävien Kuukauden kirjavieras-tilaisuuksien saamista suosioista. Suosittelemme iltoja muun muassa kulttuurikuntokortin käyttäjille. Jo kolmesti viikossa puoli tuntia kohottaa kulttuurikuntaa ja mieltä merkittävästi", Tyrväinen kannustaa.

Kulttuurikunto on Suomen Kulttuurirahaston ja Yleisradion mittava valtakunnallinen yhteishanke, joka käynnistyi tänä syksynä.

"Viihdyn kulttuuriväen parissa, koska heissä on minulle tunnistettavaa elämäniloa ja -halua. Luulen olevani etuoikeutettu, kun saan työkseni tuoda jotakin myönteistä ihmisten elämään. Esittämisen ilmapiirille on tyyppillistä se, että ensin harjoitellaan kovassa paineessa ja jännityksessä, ja lopulta vieteään avajaisjuhlaa. Se on se maailma, johon olen totunut. Ihailen ja arvostan taiteilijoita", oopperalaulajan tytär kertoo.

Nina Rintala